

Aid El-Karni

Možes biti
najsretniji čovjek
na svijetu

Naslov originala:
حتى تكون أسعد الناس

Naslov:
MOŽEŠ BITI NAJSRETNIJI ČOVJEK NA SVIJETU

Autor:
dr. Aid el-Karni

Aid el-Karni

MOŽEŠ BITI
NAJSRETNIJI ČOVJEK NA SVIJETU

Bužim, 2008.

UVOD

Hvala Allahu Uzvišenome. Neka je salavat na Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegove sljedbenike. Ova knjiga je jedna vrsta lagahnog i lijepog štiva u kojem sam sažeo velik broj naslova i u kojem sam naveo velik broj primjera, pa sam je nazvao "Biti najsretniji čovjek."

Knjigu sam koncipirao kroz pouke koje možete ponavljati ili ih primjenjivati, a ja sam izabrao brojne izreke iz svoje knjige "Ne budi tužan", kao i iz brojnih drugih knjiga o sreći. Molim Uzvišenog Allaha za vječnu sreću i uspjeh u našem životu na ovom i životu na budućem svijetu. Samo On može sve.

Aid El-Karni

* * *

Vjera može ukloniti terete, izbrisati tugu, ona je užitek za one koji obožavaju jedino Uzvišenog Allaha i koji se samo Njemu pokoravaju.

Ono što je bilo – bilo je i završeno, zato o tome nemoj više misliti. To je gotovo.

Stalno spominjati Uzvišenog Allaha smiruje srce, briše grijeh, čini Allaha zadovoljnim i otklanja nesreću.

Budi zadovoljan svojom sudbinom, sve se dešava prema određenju, zato se nemoj time opterećivati.

Ne čekaj da te neko nagradi, dovoljna ti je nagrada od Uzvišenog Allaha. Nemoj se nikada osvrtnuti na one koji su zlobni i zavidni.

Ne čekaj večeri, ako je jutro, živi taj i svaki dan i neka tvoja glavna briga bude kako ćeš iskoristiti taj dan.

Pusti budućnost da sama dođe i ne brini se za sutra, jer iskoristiti današnji dan znači spremati se da iskoristiš i sutrašnji.

Očisti svoje srce od zlobe i zavisti, izbacij iz njega mržnju i neprijateljstvo.

Odreknij se svih ljudi, izuzev onih dobrih, sjedi u svojoj kući, gledaj svoja posla i ne druži se sa svakim.

Knjiga je najbolji prijatelj, neka ti ona bude društvo, stalno se obrazuj i druži se s ljudima koje poznaješ.

Univerzum je utemeljen na posebnom redu, zato moraš urediti svoju odjeću, kuću, kancelariju i odrađivati marljivo svoj posao.

Iziđi van u prirodu, pogledaj predivne vrtove, posmatraj Božije stvaranje i svemoć Stvoritelja.

Trebaš se baviti sportom ili makar ići u šetnju svakog dana, izbjegavati dosađivanje i ljenost i prekinuti sa nezainteresovanošću i besposlenošću.

Čitaj o historiji, razmišljaj o njenim čudesima, znamenju i uživaj u novelama i kazivanjima.

Obnovi svoj život, uvedi neke nove stilove življenja i promijeni rutinu po kojoj živiš.

Ostavi se stimulansa kao što su čaj ili kahva, a čuvaj se pušenja.

Vodi računa o svojoj čistoći, o tome da lijepo mirišeš, stalno koristi četkicu za zube i parfeme.

Izbjegavaj knjige koje zagovaraju pesimizam, frustracije i beznađe.

Imaj na umu da Uzvišeni Allah može oprostiti, prihvatiti pokajanje, pomoći Svoje robove i loša djela zamijeniti dobrim.

Stalno se zahvaljuj Uzvišenom Allahu za Njegove blagodati koje su ti date u vidu vjere, razuma, zdravlja, zaštite, sluha, vida, nafake, djece i još mnogo, mnogo toga.

Zar ne znaš da su neki ljudi izgubili razum ili zdravlje, neki su u zatvoru ili su paralizirani, a neki su doživjeli razne katastrofe?

Živi s Kur'anom, uči ga srcem, čitaj ga i slušaj. To je izvanredan tretman za tugu i dosadu.

Osloni se na Uzvišenog Allaha i sve prepusti Njemu. Nastoj da uvijek budeš zadovoljan Njegovom odredbom i moli samo Njega, jer samo ti Uzvišeni Allah može pomoći i dati ti utočište.

Oprosti onima koji su ti učinili nepravdu, održavaj kontakte s onima koji su te zaboravili, daruj one koji tebi ne daju i strpi se u pogledu onih koji su te uvrijedili. U tom ćeš slučaju ostvariti sreću i sigurnost.

Uvijek ponavljaj: "Nema snage niti moći, osim sa Allahom" (*"Lā havle ve lā kuvvete illā billāh"*). To će pročistiti tvoje misli, popraviti tvoje stanje, otkloniti tvoje brige i učiniti Uzvišenog Allaha zadovoljnim sa tobom.

Nastoj da od Uzvišenog Allaha stalno tražiš oprost, jer time se dobijaju sredstva za život, olakšanje, potomstvo, korisno znanje, spokojstvo i očišćenje od grijeha.

Budi zadovoljan svojim fizičkim izgledom, talentom, zaradom, porodicom i svojom kućom. Tako ćeš sigurno naći spokoj i sreću.

Uvijek imaj na umu činjenicu da sa svakom teškoćom dolazi i olakšanje i da iza svake patnje dolazi i uživanje. Život nije nekakav vječni statični standard.

Čuvaj se beznađa i pesimizma, budi optimističan. Misli lijepo o svom Gospodaru i nadaj se od Njega svakoj blagodati i milosti.

Budi zadovoljan svakim izborom kojeg Uzvišeni Allah učini umjesto tebe, jer ti ne znaš šta je stvarno dobro za tebe. Možda je tegoba puno bolja od blagosti.

Nesreće te mogu približiti Uzvišenom Allahu, naučiti te da se obraćaš Njemu i odstraniti tvoju oholost i aroganciju.

Unutar sebe ti imaš različite vrste blagodati i različite vrste dobara koje su ti date.

Prema ljudima se odnosi na prikladan način i svima želi dobro. U skladu s ovim možeš biti zadovoljan kada posjetiš bolesnika, kada udijeliš siromašnima i kada vodiš brigu o siročetu.

Izbjegavaj raspravljanja i eliminiraj pogrešne i bolesne misli.

Katastrofa ne pogađa samo tebe, ona pogađa sve ljude i nema nijednog čovjeka koji je siguran od zla.

Znaj da je život kuća patnji, nesreća i boli. Nastoj da se s njim suočiš bez obzira na to šta ti on donese i oslanjaj se na Allaha.

Razmišljaj o onima koji su živjeli prije tebe, koji su bili izolirani, ograničavani, ubijani, iskušavani i izvrgavani katastrofama.

Samo Allah te može nagraditi za ono što ti se desi, bila to agoniya, tuga, žalost, srdžba, siromaštvo, bolest, dug ili nesreća.

Imaj na umu da strogoća može otvoriti tvoje oči i uši, oživjeti tvoje srce, sačuvati te, podsjetiti te na Allaha i povećati tvoju nagradu.

Ne očekuj da ti se nešto loše dogodi i ne čekaj nesreću. Ne vjeruj glasinama i nemoj se predavati ogovaranjima.

Većina onoga čega se bojiš se, ustvari, i neće desiti, a većina nesreća o kojima slušaš uopće se nisu desile.

Samo ti Allah može dati Svoju zaštitu i pomoć, a to je tvoja osnovna potreba.

Poželjno je da ne sjediš s onima koji šire mržnju i zavist, jer su ovo bolesti srca i navjestitelji agonije.

Klanjaj namaze u džematu i što više vremena provodi u džamiji. Nastoj da budeš prva osoba na namazu kako bi našao sreću.

Grijesi su izvor agonije i žalosti, oni su uzrok nesreća, katastrofa i kriza, zato se čuvaj grijeha.

Uvijek ponavljaj Allahove riječi:

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

"...Nema boga osim Tebe, hvaljen neka si! A ja sam se zaista ogriješio prema sebi!" (El-Enbijā', 87.)

Ovo ima čudesan učinak na otklanjanje nesreća i katastrofa.

Neka te ne pogađa ružan ili loš govor koji se može širiti o tebi, jer on pogađa samo one koji ga govore, a nikada neće naštetiti tebi.

Uvrede od strane tvojih neprijatelja i onih koji ti zavide odgovaraju tvojim vrijednostima, jer u tom slučaju si ti važna ličnost, postao si ličnost vrijedna spomena.

Budi umjeren u obožavanju Allaha, nemoj vršiti previše pritiska na samoga sebe, neka sunnet Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, bude tvoj učitelj.

Obožavanje samo Allaha može razveseliti dušu i ti ćeš biti blagoslovljen shodno stepenu čistote tvoje duše.

Budi hrabar, snažan, ustrajan i odlučan. Nemoj se previše brinuti zbog problema i ogovaranja.

Moraš biti darežljiv, to je izvor blagostanja i sreće. Škrte osobe su uvijek uskogrudne, tamnog srca i loših misli.

Nastoj da se smiješiš ljudima, održavaj kontakte s njima, upotrebljavaj blage riječi i budi umjeren. Tako će oni tebe, zasigurno, zavoljeti i cijeniti.

Podstiči na činjenje dobrih djela, budi ljubazan prema ljudima, uklanjaj neprijateljstvo prema drugima, budi smiren u pogledu svojih neprijatelja i nastoj da stekneš što više prijatelja.

Dova roditelja za svoje dijete je najveća kaplja sreće, budi im poslušan kako bi mogao zadobiti blagodati te dove.

Druži se s ljudima bez obzira na njihovo stanje i oprosti im ono što su možda učinili. U prirodi je univerzuma da postoje dobri i loši ljudi.

Živi u stvarnom svijetu, a ne u idealima. Tražiš od ljudi da urade ono što sam ne možeš, zato budi pravedan!

Imaj jednostavan i skroman život i čuvaj se življenja u prekomjernom luksuzu i bogatstvu, jer što više ugađaš svome tijelu, to više komplikuješ stanje svoje duše.

Stalno imaj na umu riječi Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem (rečenih) u različitim situacijama, one te mogu zaštititi i mogu te voditi ka metodama kojim ćeš popraviti svoj dan.

Da bi imao perfektne rezultate na poslu važno je da ga raspodijeliš na zasebne vremenske periode, a ne da ga skupiš u jedan momenat (hoćeš da uradiš odjednom). Poželjno je da se odмараš između tih perioda.

Pogledaj u one koji su ispod tebe, bilo u pogledu tijela (snage), izgleda, novca, kuće, posla ili djece. Primijetit ćeš da si iznad stotina drugih.

Znaj da svi ljudi s kojima se družiš, bilo da je to tvoj brat, žena, rođak ili prijatelj, imaju svoje mahane. Sve ih prihvati.

Koristi svoj prirodni talenat, stečeno znanje, zaradu koja ti je data i posao koji ti odgovara.

Čuvaj se vrijeđanja ljudi ili institucija. Trebaš biti pouzdana osoba sa jasnim, čistim i iskrenim govorom.

Trebaš znati da mogućnost činjenja određenih stvari krije pogreške, strpljenje uvijek prikriva pogreške, a darežljivost je veliki pokrivač za nesporzume.

Osami se i pun sat kako bi preuredio svoje poslove i probleme, ponovo razmislio o sebi i svom budućem životu i kako bi reformisao svoj prošli život.

Tvoja kućna biblioteka je poput bašče u kojoj možeš prošetati s naučnicima, filozofima, autorima i pjesnicima.

Tvoj vlastiti novac treba biti stečen na dozvoljen, a ne na haram način. Čuvaj se traženja novca od ljudi. Trgovina je jedan od načina poslovanja svojim novcem i puno je bolji od zapošljavanja, ali mora biti ekonomična.

Sličnost između tebe i ostalih ljudi je neophodna, zato budi umjeren u pogledu svoje odjeće i izgleda.

Srdžba kvari tvoje raspoloženje, mijenja tvoj moral i prekida tvoje veze. Prekini s onim što uništava kvalitet.

Putovanje će te zabaviti i osvježiti tvoj život, vidjet ćeš razne znamenitosti i različite zemlje.

Praktičan način organiziranja svojih poslova je da imaš bilježnicu u svom džepu, da organiziraš svoje vrijeme, da se podsjećaš na svoje sastanke, a u nju ćeš zapisivati i neke vlastite bilješke.

Kada se susrećeš s ljudima; pozdravi ih selamom i osmijehni im se, obrati pažnju na ono što oni govore i budi im blizu.

Osloni se na sebe, nemoj u potpunosti zavisiti o drugim ljudima, smatraj kao da su oni protiv tebe, a niko te neće pomoći osim Allaha. Nikada ne budi ohol kao oni prosperitetni.

Početak svake pogreške i besmislice su riječi "ja ću". One doprinose odgađanju posla.

Ne oklijevaj kada donosiš odluke, svaku situaciju prihvati s odgovarajućom voljom, namjerom i progresom.

Ne trati svoj život mijenjanjem poslova i karijera, jer to znači da nikada nisi uspio.

Dobra djela, nesreće, pokajanje, dova za muslimane, Allahova milost i zagovor (šefa'at) su načini brisanja grijeha, zato budi sretan zbog njih.

Sadaka – čak i ona mala – briše grijehe, osvjetljava srce, odstranjuje tugu i povećava nafaku.

Neka Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, bude tvoj uzor u životu, on vodi ka sreći i savjetuje te kako da budeš uspješan i siguran.

Ti imaš brojne blagodati koje zanemaruješ. Da bi spoznao vrijednost tih blagodati, nastoj posjećivati bolnice kako bi bio svjestan blagodati svoga zdravlja, zatvora kako bi spoznao važnost svoje slobode i umobolnice kako bi spoznao vrijednost svog razuma.

Nikada nemoj dozvoliti da te uništavaju nevažne, trivijalne stvari, sa svakom od njih se nosi u skladu s njenim najvažnijim interesima i čuvaj se pretjerivanja.

Imaj puno razumijevanja i traži opravdanje za one koji te uvrijeđe kako bi živio u miru i izbjegao osvetu.

Tvoji neprijatelji žele da te razljute i ražaloste. Ne dozvoli im da ostvare svoje snove. Tako ćeš odstraniti probleme iz svog života.

Vatra je vječna patnja, nemoj biti pun zlobe, zloradosti i mržnje prema ljudima.

Budi uljudan, tih i pokazuj poštovanje kada sjediš s drugima i bez prekidanja saslušaj ono što imaju za reći.

Sramota je da ismijavaš nečiju iskrenost i čast ili da uživaš u prepričavanju njihovih pogrešaka i grijeha, čuvaj se svega toga.

Oni koji čvrsto vjeruju u Allaha neće nikada biti tužni što propuštaju nešto u životu, oni nikada neće mariti zato, niti će se bojati nesreća u životu, jer će se ovaj život završiti, prije ili kasnije.

Riješi se zabranjene ljubavi i obožavanja, jer su to patnje za dušu i bolovi za srce. Spominjanje Allaha i pokoravanje Njemu je tvoje utočište.

Gledanje u ono što je zabranjeno (haram) vodi ka povređivanju srca i žalosti. Sretni ljudi su oni koji čuvaju svoj pogled i koji se boje Allaha.

Organiziraj svoje obroke, jedi ono što je korisno za tvoje tijelo, izbjegavaj prežderavanje i nikada nemoj zaspati potpuno sit (prepunog stomaka).

Kada se pobojiš nekih nesreća, imaj na umu najgoru mogućnost, nastoj ih prihvatiti kako bi našao smirenost i utjehu.

Prepreke nisu kraj svega, nakon noći uvijek dolazi jutro, dakle, uvijek će se naći neko rješenje.

Razmišljaj o Allahovoj milosti, ne zaboravi da je On oprostio prostitutki koja je napojila psa i čovjeku koji je ubio stotinu ljudi. Allah prima pokajanje onih koji se kaju. On traži od nas da se pokajemo.

Priroda ovog života podrazumijeva da ćeš kad ogladniš jesti, kad ožedniš piti, nakon bolesti ozdraviti, nakon siromaštva biti imućan, nakon žalosti biti sretan...

Razmisli o suri El-Inširāh u kojoj se Allah obraća Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem. On, dž. š., je rekao:

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

"Zar grudi tvoje nismo prostranim učinili?" (El-Inširāh, 1.)

Sjeti se ovoga kada se suočiš s nekom teškoćom, znaj da je ovo izvrsna metoda prevazilaženja krizâ.

Stalno imaj na umu sljedeću dovu: "Nema boga osim Uzvišenog i Blagog Allaha, nema boga osim Tebe, Gospodara Arša uzvišenog, nema boga osim Tebe, Gospodara nebesa, Zemlje i Arša."

Dok si ljut i bijesan bolje ti je da šutiš, suprotstaviš se šejtanu, promijeniš mjesto, sjedneš (ako stojiš), uzmeš abdest i sjetiš se Allaha.

Ne boj se teškoće, ona osnažuje tvoje srce, pomaže ti da osjети vrijednost svoga zdravlja i strpljivosti, a također može unaprijediti tvoje stanje.

Razmišljanje o onome što je prošlo kao o vrsti neozbiljnosti i ludila sliči glačanju već uglačanog poda ili iskopavanju leševa iz grobova.

Gledaj na ljepšu stranu nesreće, sačekaj nagradu od Allaha i znaj da je to puno lakše nego (čekati je) od drugih.

Ono što ti se desilo desilo bi ti se prije ili kasnije i ti nisi u stanju učiniti ništa u vezi s Allahovim određenjem.

Gubitak nadomjesti ciljem i prilagodi se postojećim okolnostima.

Ne gubi nadu u Allaha i Njegovu milost i nemoj nikada zaboraviti da Njegova pomoć i podrška ovise o tvojim djelima.

U najvećem broju slučajeva korist leži u onome što ne voliš, i to češće nego u onome što voliš i nikada ne znaš kakve će biti posljedice. Brojne dobre stvari mogu, ustvari, biti zlo i brojne stvari koje smatraš zlom mogu biti dobre po tebe.

Sputaj svoju maštu kako te ne bi odvušla u jad i potištenost. Misli na blagodati i talente koji su ti dati.

Izbjegavaj galamu u svojoj kući i uredu. Smirenost, mir i red su načini lijepog življenja.

Namaz je najbolja pomoć u suočavanju s nesrećom, on te uzdiže visoko, a, također, uzdiže i tvoj duh putevima uspjeha.

Težak i produktivan rad oslobađa tvoju dušu od njenih loših inata, ružnih prohtjeva i grijeha.

Sreća je poput drveta koje treba vodu i zrak. Ona treba vjerovanje u Allaha i Sudnji dan.

Ti možeš učiniti sretnim samoga sebe i one oko sebe, odmoriti svoj um i sveukupno stanje ako budeš uljudan, iskren i moralan.

Tvoje srce će imati svoje momente dosade i očaja, zato je važno da se zabaviš i baviš različitim oblicima mudrošti i znanja.

Znanje je način otvaranja tvog uma i tvojih pogleda, to je smjernica za držanje duše daleko od tuge i žalosti.

Sreća može biti postignuta prevazilaženjem prepreka i nesreća. Užitak zbog uspjeha je neuporediv (s bilo čim).

Ako želiš razveseliti ljude odnosi se prema njima na isti način na koji se oni odnose prema tebi i nemoj činiti da se oni osjećaju manje vrijednima.

Jednom kad osoba upozna samu sebe (svoje mogućnosti) i nauku koja joj leži i kada tu nauku upozna, onda će definitivno naći i užitek uspjeha i pobjede.

Znanje, eksperimentisanje i iskustvo su daleko bolji od bilo kojeg iznosa novca. Užitak u novcu odgovara životinjskom ponašanju (animalizmu), dok uživanje u znanju odgovara ljudskom ponašanju.

Ako je jedna strana u braku srdita, za drugu je bolje da šuti. Niko nije imun na grešku, zato svako od njih treba u potpunosti prihvatiti ono drugo.

Optimistična i dobra osoba će olakšati tvoje teškoće i otvorit će ti vrata nade, dok će pesimistična osoba učiniti tvoj život mračnim i groznim.

Muškarac koji ima ženu, kuću, zdravlje i dovoljno imovine treba zahvaliti Allahu i biti zadovoljan, jer je dostigao naviši standard života. Ako bude tražio još više od toga, sigurno će puno patiti.

Naš poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Čovjeku koji je siguran među svojima, zdrav u pogledu tijela i koji ima kruha svaki dan kao da mu je dat sav ovaj svijet."*

Ako prihvatiš Allaha za boga, islam za vjeru i Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, za poslanika, Allah će biti zadovoljan tobom.

Koncept napretka može biti dostignut ako je Allah zadovoljan tobom, tada će i ljudi biti zadovoljni tobom, a i ti ćeš biti zadovoljan samim sobom kada budeš obavljao posao.

Hrana je užitek dana, putovanje je užitek sedmice, brak je užitek mjeseca, novac je užitek godine, a vjera je užitek za cijeli život.

Nećeš uživati u svom spavanju, svojoj hrani, piću i braku, ali ćeš zasigurno uživati u svom poslu. Rad je stvorio mjesto za svaku posebnost u našem univerzumu.

Navika da čitaš mnogo knjiga ti omogućuje da budeš sretan, jer tako prikupljaš voće iz vrtova znanja i iskustva skorašnjeg i davnašnjeg života.

Razgovor s prijateljima uklanja tvoju tugu, bezazlene šale te tješe, a slušanje poezije oslobađa tvoju dušu.

Samo ti možeš oblikovati svoj život u skladu s onim kako ti gledaš na to. Tvoj život je produkt tvojih misli, zato ne stavljaš na oči tamne naočale.

Misli na one koje voliš i nikada nemoj posvetiti ni jedan jedini momenat onima koje mržiš, oni ne znaju ništa o tebi i tvojim teškoćama.

Ako budeš radio naporno i produktivno, imat ćeš smirene živce, tihu dušu i sigurnu atmosferu.

Sreća se ne ogleda samo u tome ko si ti (koliko si ugledan), ko su tvoji roditelji ili koliko novca imaš. Sreća je u vjeri, nauci, literaturi i uspjehu.

Darežljivi ljudi su naj sretniji ljudi, to su ljudi koji čine najviše dobra svojim prijateljima i koji su najcjenjeniji od strane drugih.

Ako nisi zadovoljan životom u posljednje vrijeme, nemoj čekati da ti sreća sama dođe odnekuda ili da ti bude spuštena s neba.

Razmišljaj o svom uspjehu, produktivnosti na poslu i činjenju dobrih djela. Uživaj u njima i veličaj Allaha kako bi se rasteretio.

Onaj koji te je čuvao od teškoća u prošlosti u stanju je da te sačuva od teškoća i danas i sutra, zato se jednostavno osloni na Njega, nemoj se bojati nikoga osim Njega i ne traži ništa ni od koga osim od Allaha.

Vrijeme je kratko. Samo je jedan dan između tebe i onih bogatih. Oni nikada ne mogu uživati u jučerašnjem danu, sutra nije ni za mene ni za njih, ali ćemo svi imati jedan dan (Sudnji dan).

Zadovoljstvo aktivira dušu, razveseljuje srce, ustanovljava ravnotežu između organa u tijelu, donosi snagu, a životu daje vrijednost i svrhu.

Sretan si ako imaš imovine, sigurnost, zdravlje i vjeru. Bijednici su siromašni, prestrašeni, bolesni i nevjernici.

Skromnost je put ka sreći i pobjedi. Razvijaj svoje sposobnosti kako bi postigao uspjeh.

Postoji samo jedna riječ u jednom času vremena, a to je riječ *sad*. Samo je jedna riječ u rječniku sreće, a to je riječ *zadovoljan*.

Kada ti se desi neka nesreća, pokušaj je zamisliti u većem obliku pa će ti biti lakše i ona će brzo nestati. Bez nesreća i teškoća ne bi bilo ni užitka u oslobađanju od njih.

Ako zapadneš u krizu, sjeti se koliko te samo krizâ Allah poštedio. Tada ćeš biti siguran da će Onaj koji te spasio prve spasiti i od druge.

Gubitnik je onaj koji protrati svoj dan, ne izmiri svoje obaveze, ne obavi propisane namaze, ne postigne nikakav napredak, ne pohvale ga ljudi, ne nauči ništa iz nauke, ne posjeti svoju porodicu i ne učini nikakvo dobro djelo.

Važno je da imaš knjigu u ruci ili u svojoj blizini, jer ti se može desiti da protratiš svoje slobodno vrijeme ne iskoristivši ga na pravi način. Knjiga najbolje čuva vrijeme.

Druži se sa časnim Kur'anom. Oni koji ga uče danju i noću neće se nikada žaliti na dosadu i isprazan život.

Nikada nemoj donositi odluku, a da je prije ne sagledaš sa svih strana, a zatim pitaj Allaha i mudre ljude. U tom slučaju se nikada nećeš pokajati.

Mudar čovjek povećava broj svojih prijatelja, a smanjuje broj neprijatelja. Da stekneš prijatelja treba godina, a neprijatelja možeš steći za jedan dan. Kako je samo sretan onaj čovjek za kojeg Allah učini da ga vole svi ljudi.

Odredi granicu svojim životnim potrebama kojima se stalno vraćaš, koje mogu slomiti tvoje srce, unijeti tjeskobu u tvoje grudi i uništiti tvoj život i trenutno stanje.

Nemoj gledati na svoje zdravlje kao na novac, prohtjeve ili društveni položaj, jer ćeš ih sve izgubiti, a izgubit ćeš i radost života.

Oni na kojima se vide Allahove blagodati moraju Mu zahvaljivati i biti Mu konstantno pokorni, a moraju biti i umjereni.

Allah će te hvaliti, a i ljudi će te po dobru spominjati kada jednom naučiš svoju dušu da se boji Allaha, vjerom pročistiš svoje misli i unaprijediš svoj moral.

Ljenčuga je uvijek umoran i tužan, dok onaj koji naporno radi zna kako biti sretan.

Zadovoljstvo i uživanje u životu su u isto vrijeme i dva tereta i nesreće, tajna je kako stići do tog zadovoljstva na pametan način.

Siromašna je ona žena koja nema muža, makar imala i sve diplome i medalje svijeta.

Potpun život je onaj u kome mladost potrošiš u ambicijama, muževno doba u borbi i svoju starost u razmišljanju.

Sebe krivi za sve pogreške, a nemoj kriviti druge. Imaš dovoljno svojih grijeha koje iziskuju puno vremena za ispravljanje, zato se okani drugih.

Imati knjigu koju možeš razumjeti, koja tvoje srce čini zadovoljnim, dušu čini sretnom, koja otvara tvoje grudi i unapređuje tvoj um je bolje od velikih dvoraca i kuća.

Traži oprost grijeha i zdravlje od svoga Gospodara, jer je ovo dvoje put ka dobru, sreći i sigurnosti od zla.

Kako si samo miran kad imaš koru kruha, nekoliko datula (skoro sedam), čašu vode i tepih u sobi u kojoj je Kur'an.

Sreća je kada se odričeš i žrtvuješ, kada od zla druge štitiš, kada im nudiš pomoć, kada se čuvaš od sebičnosti i kada si darežljiv.

Umjereni smijeh zadovoljava dušu, osnažuje srce, otklanja dosadu, podstiče na rad i pročišćuje um.

Robovanje Allahu je sreća, biti dobar znači biti uspješan i predan veličanstvenosti Allaha. Pokajanje i traženje oprosta od Allaha podrazumijevaju da si ti dobar rob.

Najbolji prijatelj ti je onaj kome možeš vjerovati, s kojim se ugodno osjećaš i kojem možeš ispričati sve o svojim patnjama, agonijama i tajnama.

Bolje je ne očekivati više sreće od one koju imaš kako ne bi izgubio ono što već imaš u rukama. Isto tako, ne treba očekivati nesreću kako ne bi hrlio u bol i žalost.

Nemoj misliti kako možeš sve dati, ali uvijek nastoj da daješ dobre stvari, nedostižno je da pokušavaš sakupiti sve talente svijeta.

Mnogi ne vide veliki broj vidljivih blagodati kao što su lijepa i dobra žena, prostrana kuća, dovoljno životnih sredstava i dobar komšija.

Blagodat je biti u stanju zaboraviti nesreće, sjećati se blagodati je jedna vrsta dobrote, a zaboravljati tuđe greške je vrlina.

Oprost je slađi od osвете, rad je potpuniji užitak od slobodnog vremena, zadovoljstvo sa dovoljnom količinom novca je bolje od traženja još novca, a zdravlje je bolje od bogatstva.

Samoća je bolja od lošega društva i obrnuto (tj. dobro društvo je bolje od samoće), osamljivanje je ibadet, a duboko razmišljanje je vid pokornosti Allahu.

Osamljivanje je kraljevstvo razmišljanja, previše druženja s ljudima je budalaština, previše vjerovanja ljudima je glupost, a biti njihov neprijatelj je pesimizam.

Loše postupanje prema ljudima se smatra torturom, zavist je otrov, spominjanje u nečijoj odsutnosti onoga što on ne voli je porok, a slijeđenje i ponavljanje tuđih grešaka se smatra neuspjehom.

Zahvaljivanje Allahu na Njegovim blagodatima otklanja nesreće. Istinski život je onda kada prekineš s griješenjem, a pobjeda nad samim sobom je zadovoljstvo velikih ljudi.

Suh kruh u sigurnosti je daleko slađi od meda u strahu. Ljepše je mirno malo sklonište od dvorca punog neprijatelja.

Užitak i slast znanja su vječni i trajni, dok su užitek i slast posjedovanja novca varljivi i sigurno će proći.

Tvoja sreća u dosadašnjem životu je djetinjasta, ali tvoja sreća zbog vjerovanja je vrijedna poštovanja tvojih sunarodnjaka. Ponizije postoji samo onda kada si rob novca, a čast postoji samo onda kada si rob Allaha.

Trud koji proističe iz tvoje volje je sladak, umor koji proističe iz tvojih dostignuća je odmor, slast koja proističe iz tvoga posla je misk, a lijepo veličanje Allaha je najbolje.

Sreća je kada Kur'an učiniš svojim prijateljem, kada svoj posao učiniš svojim hobiem, kada svoju kuću učiniš svojim sjedištem i kada svoje vlastito izdržavanje učiniš svojim blagom.

Uživanje u hrani i novcu je djetinjasto, dok je uživanje u slavljenju Allaha zrelo. Dobra djela su trajna vrijednost.

Namazi u noći su svjetlo u danu, željeti ljudima dobro pročišćava savjest, a iščekivanje olakšanja je vid ibadeta Allahu.

Nesreća obuhvata četiri koristi: očekivanje nagrade od Allaha, življenje u samosvjesnosti, potpunost u slavljenju Allaha i iščekivanje olakšanja od Allaha.

Namaz u džematu, izvršavanje obaveza, ljubav prema svima muslimanima, prekid sa grijehom i sticanje halal-imovine za život su sreća i ovog i onog života.

Nastoj da ne budeš vođa, niti lider bilo čega/koga, jer ćeš se suočiti sa brojnim problemima. Nemoj da prohtjev bude tvoj glavni interes, jer to ima svoje posljedice, a samoizdržavanje se smatra putem ka sreći.

Traćenje vremena je znak gluposti, a glupost je i odgađanje pokajanja, iskazivanje neprijateljstva, neposlušnost roditeljima i otkrivanje tajni.

Zamrlost srca se može primijetiti kada prestaneš sa obožavanjem Allaha, kada postaneš ovisan o grijesima, kada ne budeš vodio računa o veličanju Gospodara, kada se ne budeš bojao Allaha i kada budeš mrzio dobre muslimane.

Nikada i nigdje nećeš biti sretan ako nisi sretan u svojoj kući. Niko te neće voljeti ako te ne bude voljela tvoja vlastita porodica, a kada jednom protratiš svoje danas, sigurno ćeš potratiti i svoje sutra.

Četiri stvari ti mogu donijeti sreću: korisna knjiga, poslušan sin (dijete), draga žena i dobar prijatelj. Allah je tvoje jedino utočište.

Mudri ljudi uvijek traže vjeru, zdravlje, imetak, slobodu, mir, mladost i znanje, ali sve ovo se rijetko može naći kod jedne osobe.

Pokušaj biti sretan svakog momenta, jer nikada ne znaš kakav će biti kraj dana i možda više nikada nećeš imati mirnog vremena, zato nemoj da kritikizam bude tvoja jedina briga i nemoj odgađati sreću.

Najbolje stvari koje možeš naći na ovome svijetu su ispravna vjera, lijep moral, lijepa pamet, zdravo tijelo i sredstva za život. Sve ostalo je beskorisno.

Postoje dvije skrivene blagodati, a to su: zdravo tijelo i siguran narod. Postoje, također, i dvije očigledne blagodati: lijepo slavljenje Allaha i lijepo potomstvo.

Radosna srca ubijaju mikrobe mržnje, a zadovoljna duša progoni insekte pakosti.

Sigurnost je kada je narod zaštićen, dobro zdravlje je velika zaštita, znanje je najslađe, ljubav je najkorisniji lijek, a dobro utočište je najbolji zaklon.

Sretna osoba ne bi nikada trebala biti pokvarena, bolesna, u dugovima, čudna, tužna, zatvorenik ili mrska drugima.

Biti sretan znači biti u stanju stišati neprijateljstvo, činiti dobra djela i pobijediti svoje strasti.

Najbezopasniji put je put povratka svojoj kući, najblagoslovljeniji dan je onaj u kojem učiniš neko dobro djelo, a najodvratniji je onaj dan u kojem povrijediš nekoga.

Tvoje vrijeđanje nekoga je isto kao da si nekome dozvolio da vrijeđa Allaha. Kako je samo čudno to što je Allah stvorio ljude, a oni sumnjaju u Njegovo postojanje, Allah ih hrani, a oni zahva-

Ijuju drugome, Allah im daje sigurnost od straha, a oni se bore protiv Njega.

Nemoj na glavi nositi terete ovoga svijeta i nemoj nikada misliti da je ljudima stalo do tebe, njima je stalo jedino do samih sebe.

Uživanje je dio dovoljnosti i obitavanja, sigurnosti i kuće, sigurnosti od zavođenja, spasa od problema, zahvaljivanja na Allahovim blagodatima i činjenja ibadeta ostatak tvoga života.

Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je izrekao sljedeće hadise u različitim situacijama:

- *"Živi svoj život kao da si stranac ili putnik."*¹
- *"Klanjaj kao da ti je to posljednji namaz."*²
- *"Nemoj nikada govoriti ono što ćeš požaliti."*³
- *"Bolje je biti očajan nego tražiti od ljudi ono što imaju."*⁴

Allah će te voljeti onda kada se oslobodiš prijašnjeg načina života, ljudi će te voljeti kada se prođeš onoga što oni imaju. Prihvati i ono što je malo, radi u skladu s Kur'anom, pripremi se za smrt i čuvaj se grijeha.

---

¹ Bilježe Buhari (5937), Tirmizi (2255), Ibn-Madže (4104) i Ahmed (5881, 4534)

² Bilježe Ibn-Madže (4161) i Ahmed (22400)

³ Bilježe Ibn-Madže i Ahmed

⁴ Ibn-Madže (4161)

Odvratna osoba nikada ne može uživati u životu, agresivna nikada ne može osjetiti ugodnost, kriva nikada ne može naći mir, grješnik nikada ne može naći voljenu osobu, lažljivac nikada ne može biti hvaljen, a izdajniku se nikada ne može vjerovati.

Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Čudno li je stanje vjernika, svaka stvar je za njega dobra i niko drugi ne može uvijek imati takvo dobro: zahvaljuje Allahu za dobro, a strpi se kada mu je loše i u oba slučaja mu je dobro."*⁵

Osmijeh je ključ sreće, ljubav su njena vrata, zadovoljstvo je njen vrt, vjera je njeno svjetlo, a sigurnost su njene zidine.

Radost se nalazi u lijepom licu, lijepom vrtu, hladnoj vodi, korisnoj knjizi i srcu koje cijeni blagodati, odriče se grijeha i voli činjenje dobrih djela.

Zdrav čovjek može spavati na stijeni kao da spava na svili, jesti kruh kao da je zobena kaša i živjeti u kolibi, a kao da živi u dvorcu.

Očajan je onaj koji živi u siromaštvu, a umre kao bogat, onaj koji je sluga svojoj djeci i koji čuva novac, takva osoba je daleko od Allaha, ljudi je mrze i za sav svijet ima lošu reputaciju.

Djeca su bolja od bogatstva, zdravlje je bolje od imetka, sigurnost je bolja od skloništa, a eksperiment je skuplji od novca.

---

⁵ Bilježi Muslim (2999)

Pretvori svoju radost u zahvalnost, tugu u strpljivost, tišinu u razmišljanje, pogled u promatranje, govor u veličanje Allaha, život u obožavanje, a smrt u svoju želju.

Nastoj da budeš poput ptice koja sakuplja svoju hranu danju i noću, nikada se ne brine šta će sutra, nikada se ne oslanja ni na koga, ne povređuje nikoga, a lijepa je i lagahna.

Pretjerano druženje s ljudima dozvoljava drugima da te vrijeđaju, škrtost čini da te oni mrze, strpljivost čini da te cijene, darežljivost čini da te vole, a potreba za nečim od njih čini da te ne vole.

Spoznaj da svemir ima svoje cikluse (kružna kretanja), noć uvijek dolazi nakon noći, dan iza dana. Nemoguće je da bilo šta bude statično. Pa, zašto si, onda, tužan?

Čudno je tražiti nešto od kralja, tražiti novac od siromaha ili škrtog i čudno je žaliti se ranjenome, jer su svi oni samo Allahovi robovi.

Pošalji svome Gospodaru, na Njegovo Prijestolje poruku suza i potreba u svitanje i čekaj kada će biti primljena.

Tajno kaži svome Gospodaru svoje probleme dok si na sedždi, jer On zna tvoje tajne. Nemoj da te ljudi čuju, jer ti mogu zavijeti, štaviše, to je nešto što je samo između tebe i Allaha.

Slavljen neka je Allah koji je učinio da se poniznost prema Njemu smatra veličinom, siromaštvo u Njegovo ime je jedan vid bogatstva, traženje od Njega je vid časti, a oslanjanje na Njega je vid samodovoljnosti.

Ako zapadneš u tugu, agoniju ili nesreću u pogledu svoje porodice ili novca, nemoj očajavati, jer Allah će te utješiti.

Imaj na umu Allahove riječi:

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

"Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!" (Âli 'Imrân, 173.)

Ovo umanjuje kaznu, čuva od nesreće, upućuje na Pravi put i obuhvata istinitu zakletvu.

Kako je samo sretna ptica koja leti iznad rijeke, živi na drveću, jede voće, ne očekuje opasnost i ne pati. Nema sumnje da je ona daleko sretnija od ljudi.

Uživanje je prolazan momenat, tuga je ispaštanje, srdžba je iskra, slobodno vrijeme je gubitak, a obožavanje (Allaha) je investicija.

Jučer je mrtvo, danas još uvijek traje, a sutra se još nije rodilo. Ti si dijete skorašnjeg vremena, zato investiraj to vrijeme u obožavanje i povjerenje, dobit ćeš mnogo.

Neka pero bude tvoj saputnik, tvoja tinta neka bude tvoje piće, knjiga prijatelj, kuća kraljevstvo, vlastita zarada tvoje bogatstvo i nikad nemoj žaliti za onim što je prošlo.

Započinjanje nečega ti može naštetiti, a završavanje te može učiniti zadovoljnim; ovo je poput oblaka – u početku su gromovi i munje, a kiša na kraju.

Stalno spominjanje Allaha otvara zatvorena vrata, oslobađa misli, odstranjuje prepreke. To je cijena stjecanja imovine i lijepe sreće.

Imati dobru i moralnu ženu znači imati vjeru, znanje, bogatstvo, darežljivost, opraštanje i zdravlje.

Samo se Allah može odazvati onome koji Ga doziva, spasiti nevoljnika kad Ga pozove i odstraniti nesreću od onoga ko kaže: "O Allahu!"

Čuvaj se bespotrebnih rasprava, beskorisnih okupljanja i bezosjećajnog prijatelja. Prijatelj te može navesti da se stalno družiš s njim i tvoja priroda to neće odbiti.

Lijepo je imati neke karakteristike koje će izgledati poput medalja na tvojim grudima kao što su: slušati lijepo o ljudima, nikad ih ne prekidati dok govore, blago se obraćati drugima i biti lijepog ponašanja.

Allah ti je dao oči, uši, ruke, noge, jezik, vjeru, Kur'an, mir... itd. Pa gdje je Njegovo pravo da bude slavljen i hvaljen?! Allah je rekao:

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

"Pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!"

(Er-Rahmān, 13.)

Sjeti se da možeš hodati koristeći svoja stopala dok drugi to ne mogu, oslanjaš se na svoje noge dok je drugima to uskraćeno, možeš spavati dok drugima to ne dopuštaju bolovi i možeš jesti hrane koliko god želiš dok su drugi gladni.

Jesi li zahvalio Allahu što te poštedito sljepoće, gluhoće, nije-mosti ili gubavosti? Jesi li Mu zahvalio kada te izbavio iz ludila, tuberkuloze ili raka?

Naš najveći problem je taj što mi sebe opterećujemo prošlošću, zanemarujemo sadašnjost, a brinemo se za budućnost, pa gdje je naša pamet i mudrost?

Kriticizam kojeg dobijaš od ljudi oko tebe znači da si učinio nešto što zavređuje da bude spomenuto. To znači da si ih opskrbio znanjem, razumijevanjem, novcem, društvenim položajem ili čašću.

Mijenjanje svoje ličnosti, poistovjećivanje s drugim ljudima ili njihovo imitiranje znači da gubiš vlastitu ličnost i da činiš samoubistvo.

Uzvišeni Allah je rekao:

قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ

"...i svako bratstvo je vrelo iz kojeg će piti znalo..." (El-Bekare, 60.)

وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

"Svako se okreće prema svojoj Kibli, a vi se potrudite da druge, čineći dobra djela, preteknete! Ma gdje bili, Allah će vas sve sabrati – Allah, zaista, sve može." (El-Bekare, 148.)

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفْضِلُ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

"Na Zemlji ima predjela koji jedni s drugima graniče i bašča ima lozom zasađenih, i njiva, i palme sa više izdanaka i samo s jednim; iako upijaju jednu te istu vodu, plod nekih činimo ukusnijim

od drugih. To su doista dokazi ljudima koji pameti imaju." (Er-Ra'd, 4.)

Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Ne budite lakomi."*⁶

Priroda života uključuje suze pored osmijeha, tugu pored radosti, nesreću koju prati blagodat, krizu koja donosi nagradu i stabilnu godinu koju prati nestabilna.

Pogledaj malo bolje i vidjet ćeš da u svakoj kući ima ili paćenik, ili povrijeđen, ili obespravljen ili tužan, a u isto vrijeme ćeš naći i one koji su sretni.

Glasovi ljudi koji ti zahvaljuju za učinjenu uslugu su daleko ljepši od ptičijeg pjeva, blagog jutarnjeg povjetarca, zvuka drveća ili muzičkih akorda.

U momentu dok piješ toplu vodu, reći ćeš: "Hvala Allahu" na težak način, a kada budeš pio hladnu vodu, primijetit ćeš kako svaki dio tvoga tijela govori: "Hvala Allahu" na lagahan način.

Najjeftiniji vid sreće je ostaviti ljude da vode brigu o svojim poslovima, a najskuplji vid sreće je detaljno se upoznavati sa ljudima (njihovim problemima) i dopustiti da se oni tako upoznaju s tobom.

---

⁶ Bilježi Tirmizi (1930); hadis je slab

Tuga je poput otrova, nesposobnost je smrt, ljenost je gubitak, a oklijevanje je pogrešan način razmišljanja. Zato, budi oprezan!

Loš komšija je gori od toga da živiš sam, činiti dobro je bolje od velikih palača, a lijepo spominjanje Allaha je jedinstvena osobina.

Vrlina je spoznati svoje mahane, unapređivati svoj um, zaštititi svoje ime (čast) i uljepšati svoj stid.

Allah će dati da te Njegovi robovi zavole onda kada se prođeš beskorisne rasprave, oholosti, kada se budeš čuvao laži, kada prihvatiš svoju sudbinu i budeš daleko od zavisti.

Budeš li potcjenjivao vladara, tvoj život će biti izgubljen. Ako budeš potcjenjivao svijet, tvoja vjera će biti izgubljena. Ako budeš potcjenjivao prijatelja, tvoja darežljivost je izgubljena. Ako budeš potcjenjivao Uzvišenog Allaha, tvoj dojučerašnji život i tvoj život nakon smrti su izgubljeni.

Osjetit ćeš slast vjerovanja kada oprostiš svim ljudima prije nego zapiše i očistiš svoje srce opraštanjem i prihvatanjem izvinjenja.

Nauka je tvoj drug u samoći, ona je prijatelj u čudnim momentima, onaj ko te pazi kada si sam, upućivač u mudrost, pomoć u potrebi i blago nakon smrti.

Iznošena odjeća i par starih cipela ti nikada neće naškoditi sve dok je tvoje srce predano Allahu, sve dok tvoje oči plaču iz straha prema Njemu i dok ti je od svega onoga što ti je On dao sama duša dovoljna.

Glavni uzrok mržnji i tegobi je velika udaljenost između tebe i Allaha i previše interesa vezanih za ovaj svijet. Imati ove dvije osobine znači da si i ti isti onaj vječni zatvorenik koji niti je živ, niti je mrtav.

Oko koje pazi na tebe je najveće blago jer te čuva dok spavaš, svjedoči stvarima dok si ti odsutan i štiti te nakon tvoje smrti.

Traži svoju sreću kroz tišinu. Tiha osoba je poštovana, slušalac je omiljen, a logika otklanja agoniju.

Principi života su: čuvati se neprijatelja, sticati sredstva za život, tražiti zadovoljstva, ali ne kroz grijehenje, obogatiti um i uljepšati dušu. Sve ostalo je bezvrijedno.

Samoća te čuva od zavidnih osoba, od onih koji se raduju tuđoj nesreći, od oholih, onih koji rade iza leđa i od svih onih koji ti se dive.

Nećeš uživati u putovanju iz jedne zemlje u drugu, sa svim svojim teretima. Pokušaj promijeniti svoja osjećanja kako bi obnovio svoju sreću.

Ako ti je duša lijepa, vidjet ćeš da ima previše grijeha i patnji. Vidjet ćeš druge drage ljude kako žive u malim kolibama koje su im poput palača.

Allahova milost prema Njegovim robovima je očigledna kroz njihovu samodovoljnost, oni samima sebi izgledaju poput kraljeva iako su sitni.

Zdravlje je život, mladost je dio tog zdravlja, radost je u strpljivosti, darežljivost je u bogobožnosti, a samodovoljnost je princip posjedovanja dovoljno novca.

Najbjeđnija osoba je ona koja želi da je neko drugi, ona koja prezire svoju sudbinu, kojoj smeta njena zarada i koja je nestrpljiva i nagla.

Dugo sjediti u džamiji pomaže ti da shvatiš mudre riječi Kur'ana, zadobiješ istinskog brata i prijatelja, stekneš korisno znanje, milost, korisne riječi i istinsko pokajanje.

Uživat ćeš u hrani kada budeš postio i u svom spavanju kada budeš klanjao noću.

Ljudi će te cijeniti kada budeš darežljiv i zavidjet će ti na tvojoj veličini.

Nema sreće bez slobode od svake vrste dominacije nad tvojim tijelom, razumom, osjećanjima i razmišljanjem, kako bi mogao biti pravi obožavalac (jedino Allaha).

Onda kada zaboraviš stvari koje ne mogu biti popravljene, ljude koji te ponižavaju i sjetiš se njihove samilosti, tada ćeš, zasigurno, biti sretan.

Tvoja nafaka će ti sigurno doći i slijedit će te poput tvoje sjene, zato se nemoj brinuti, jer nećeš umrijeti dok ne dobiješ sve što ti pripada.

Trebati nekakvu lukavu osobu znači da si gubitnik, tražiti puno više od onoga što imaš znači da si siromašan, nikad ne primjećivati svoje mahane znači da si slijep.

Trebaš očekivati nesreću onda kada dosegneš vrhunac onoga što voliš. Nasuprot tome, obožavanje Allaha uvijek rezultira Njegovim zadovoljstvom i Njegovim Džennetom.

Oni koji stalno razmišljaju o Allahu i slave Ga, koji rade dobra djela, koji ne nanose štetu drugima, koji se puno trude, to su oni koji zaslužuju da ih Allah mnogostruko nagradi.

Uživanje iziskuje sigurnost, novac iziskuje milostinju, visok položaj iziskuje zauzimanje, a uzvišenost iziskuje umjerenost.

Nikada se nećeš moći odmoriti, ako se ne umoriš, imati blagost, ako ne budeš bolestan i nećeš imati ljubav, ako nisi uljudan.

Djeca su važnija od bogatstva, moralnost je vrednija od društvenog položaja, odlučnost je iznad iskustva, a bogobojaznost je uzvišenija od slave.

Nikada ne traži sve za što čuješ i ne vjeruj svakom svom prijatelju. Ne odaji svoju tajnu ženi i ne povodi se za svakom svojom željom.

Nećeš se osjećati ugodno osim u svojoj privatnosti, sigurno osim u pokornosti, nećeš osjetiti ljubav osim kroz odanost i nećeš naći povjerenje osim kod pravog prijatelja.

Ima obroka koji ti nanose štetu i sprečavaju te da jedeš, riječi koje uzbujuju neprijatelje, grijeha koji sprečavaju dobra djela i kajanja koja slijede zbog letimičnog pogleda.

Tvoja ljubav ne treba biti izvještačena, tvoja mržnja ne treba biti pretjerana, tvoj život ne treba biti pretjerano luksuzan, tvoje sjećanje ne treba biti kajanje, a tvoje namjere ne trebaju biti licemjerne.

Svako je u svojoj kući poput princa, niko ga ne može uvrijediti, zaustaviti ga ili poniziti. Također, ne može biti bačen u očaj.

Tvoji najbolji dani su oni u kojima povećaš svoju strpljivost, stekneš novo znanje, sačuvaš se od grijeha, povećaš svoje razumijevanje i nagradiš samoga sebe odlučnošću.

Život je prilika koje nismo svjesni osim kada je izgubimo, zdravlje je kruna na glavi zdravih ljudi, ali je samo bolesni ljudi vide.

Kada će biti sretna osoba koja ima neposlušnog sina, lošu ženu, lošeg komšiju, neiskrenog prijatelja, bolesnu dušu ili ružne prohtjeve?!

Allah ima pravo kod tebe, ti sam imaš pravo kod sebe, tvoje oči imaju pravo kod tebe, a i tvoj gost ima pravo kod tebe, pa svakom daj njegovo pravo u potpunosti.

Uživaj u posmatranju izlaska Sunca, ono posjeduje ljepotu i sjaj koji otvara vrata nade i optimizma.

Blagodat je u ranom jutru, iskoristi ga tako što ćeš obaviti svoj posao slaveći Allaha, učeći i pamteći Kur'an, čitajući ili pišući knjige ili, pak, putujući.

Budi umjeren, idi sa strane, pokoravaj se Allahu, budi milostiv prema ljudima, upotpuni svoje ibadete, slijedi sunnet poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Tada ćeš se moći smatrati mudrim čovjekom.

Biti sretan znači imati lijep svršetak života, koristan govor, dobra djela i čuvati se nepravednosti.

Postoje riječi koje uskraćuju blagodati i pogreške koje donose poniženje. Postoje i slatki momenti osame u kojima se osoba osjeća ponosno.

Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao:

- *"Musliman je onaj od čijeg jezika i ruku su sigurni drugi muslimani, a povjerljiv je onaj kojem ljudi povjeravaju svoju krv (živote) i imovinu."*⁷
- *"Muhadžir je onaj ko napusti ono što je Allah zabranio."*⁸

Najbolje što posjeduješ je ono što ti je korisno, a najbolje znanje je ono koje te uzdiže. Najbolja kuća je ono što te štiti i što ti odgovara, a najbolji prijatelj je onaj koji te savjetuje.

Kod tebe nije ništa dobro ako nemaš nekoga ko ti zavidi, ako nemaš morala, prijatelja, životnih principa i vjere.

Imaj na umu svoje zasluge kako bi bio sretan, odmori svoje srce kajanjem za počinjene grijeha, budi samilostan i koristan svim ljudima.

Zasićenost se smatra neredom i glupošću, previše spavanja je neuspjeh, previše smijeha umrtvljuje srce, a okrutnost i bezobzirnost su patnja.

Vrijednost nekog mjesta ima svoje prednosti i nedostatke, veoma je sladak momenat kada dobiješ to mjesto, a gorak je momenat kada ga napuštaš, zato budi siguran da ništa (na ovom svijetu) ne traje zauvijek.

---

⁷ Bilježe Tirmizi (2551) i En-Nesa'i (4909)

⁸ Bilježe Buhari (6003, 9), En-Nesa'i (4910), Ebu-Davud (2122) i Ahmed (6515, 6618, 6228, 6659, 6661)

Putovanje s nekim koga voliš, udaljavanje od onoga koga mržiš, sigurnost od onoga ko te može povrijediti i sjećanje na uspjeh su neka od životnih zadovoljstava.

Darežljivost održava tvoju slobodu, sadaka čuva čovjeka, samouzdržljivost poražava neprijatelja, a strpljivost smiruje žestinu mržnje.

Jednom kada ne budeš puno mario o životu, osjetit ćeš mir, a kada ne budeš nešto puno tražio, vidjet ćeš da je to jeftino.

Ko može garantovati da ćeš biti živ sutra, ako toliko brineš o svojoj zaradi za sutra i ko će ti vratiti juče, ako si toliko tužan u vezi onoga što se desilo juče?

Malo sreće je bolje od mnogo novca, samoća s ponosom je bolja od carstva s poniženjem, a ljenost u pokoravanju Allahu je bolja od aktivnosti u nepokornosti Njemu.

Zadovoljna osoba je kralj, a rasipnik je nesmotren. Srdžba je ludilo, zloba je beskorisna, a zavist je nepravda.

Slavljenje Allaha je ono što Ga čini zadovoljnim, čini zadovoljnim i ljude, a ponižava šejtane, odstranjuje tugu i podiže vrijednost tvojih dobrih djela.

Sretan si ako je tvoj život širok i ako su tvoja dobra djela brojna. Sretan si ako imaš puno novca, a darežljiv si. Blagoslovljen si ako imaš puno znanja, a bojiš se Allaha.

Nagrada za svakog ko vodi brigu o ljudima je da će zaboraviti svoje patnje, onoga ko služi svoga nadređenog drugi ljudi će služiti, a onome ko napusti ovaj život nagrada je to da će imati ispravnu zaradu.

Dok si zdrav nemoj obezvredjivati vrijednost nijedne blagodati, nemoj ostaviti nijednu svoju pogrešku bez pokajanja i nemoj povećavati svoju pokornost Allahu bez iskrenosti.

Užitak u životu je poput uživanja u djeci, vrlina lijepog zahvaljivanja je vrlina pravog čovjeka, a sreća u vezi s onim što Allah ima je sreća Njegovih robova.

Samilost znači ugodnost, laž znači sumnju, stid znači sustezanje. Znanje je razum, rječitost je ljepota, a tišina je mudrost.

Sladak okus dobijanja svega što želiš briše gorčinu strpljivosti, radost u pobjedi otklanja okrutnost, a težak rad briše umor.

Voljeti Allaha je najslađi dio života, a gledanje u Njega je bolje od Dženneta, Njegova Knjiga (Kur'an) je najkorisnija knjiga, a Njegov poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je najbolji i najpokorniji Njegov rob.

Sretna osoba je ona koja uči lekcije iz prošlosti, preispituje samu sebe, priprema se za smrt i misli na Allaha i u javnosti i u tajnosti.

Prevelika opreznost je poniženje, pohlepa je sramota, škrtost je kukavičluk, a nemar je zaklon za skrivanje.

Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "Čuvaj Allaha (boj Ga se i pokoravaj Muse) i On će čuvati tebe, čuvaj Allaha (boj Ga se i pokoravaj Muse) i On će uvijek biti pred tobom (kad god Ga zatrebaš), znaj za njega u sreći, On će znati za tebe u nesreći, ako tražiš, traži samo od Allaha, ako tražiš pomoć, traži je samo od Allaha."⁹

Neka tvoji trenuci sreće budu rezerva za trenutke nesreće, tvoj novac neka bude zaštitnik tvog stanja, a tvoje vrijeme neka služi za pokoravanje Allahu.

Znaj da zadovoljstvo nekada može donijeti kajanje, pogreška može za sobom povući poniženje, grijeh može poništiti blagodat, a smijeh može donijeti plač.

Blagodati postaju stabilne onda kada si zahvalan Allahu, a nestaju kada si nevjernik. Život te može zavarati kada postane lijep i ugodan.

Sigurnost se smatra darom, tjelesno zdravlje dobijaš kada smanjiš količinu pojedene hrane, zdravlje duše dobijaš kada smanjiš činjenje grijeha, a zdravo vrijeme je ono u kojem se kloniš srdžbe.

Momenat bola izgleda poput dana, dan zadovoljstva je poput momenta, noć uživanja je kratka, a dan u patnji je dug i težak.

---

⁹ Bilježi Ahmed

Očaj te podsjeća na blagodati, glad čini da voliš hranu, zatvor čini da cijeniš slobodu, a bolest čini da uživaš u zdravlju.

Postoje tri doktora koje trebaš koristiti: radost, odmor i dijeta. Postoje tri neprijatelja kojih se trebaš čuvati: pesimizam, zaludenost i očaj.

Radost je dozvoliti duši da dostigne stepen potpunosti, pobijediti znači pronaći produktivnost u poslu, a sreća je kada te život služi.

Sjedni u zoru, podigni svoje ruke i oči i reci: "Dolazimo ti, Gospodaru, sa pomiješanim dobrim i lošim djelima, zato nam podari naša prava, Gospodaru."

Jedna od blagodati je biti pošteđen bola, bolesti i starosti. Bolje je ne piti dok nisi žedan, ne jesti ako nisi gladan i ne spavati ako nisi umoran.

Dobit ćeš ono čemu se nadaš ako si promišljen, također ćeš uživati u pobjedi nakon mučenja da učiniš neko dobro. Žurba je besmislenost, a prohtjevi su nesposobnost.

Prihvati ono što ti je Allah odredio i ne nadaj se otklanjanju onoga što ti je On propisao, jer te On bolje poznaje nego ti samoga sebe i ima više milosti prema tebi od tvoje rođene majke.

Ono što Allah odluči za tebe je uvijek dobro, makar to bio i grijeh, pod određenim uvjetima: da se pokaješ, da pokažeš svoju

poniznost i izviniš se Allahu, te da od sebe odstraniš samodopadnost i oholost.

Stalno traži oprost od Allaha, i danju i noću. To ima učinke koji te mogu dirnuti i učiniti te zadovoljnim sve do Sudnjeg dana.

Kako je samo sretan onaj koji se zahvaljuje Allahu na Njegovim blagodatima, koji je strpljiv kada se suočava sa nevoljama, koji traži oprost od Allaha za ono što je skrivio, koji je smiren kada se suočava sa kaznom i koji je pravedan kada donosi sudove.

Neke od koristi koje možeš postići čitanjem jesu i rječit jezik (govor), jasno razmišljanje, uklanjanje tuge, korištenje eksperimenata i postizanje zasluga.

Temeljni vidovi njege srca su vjernost, pokajanje, oslanjanje na Allaha, traženje od Njega onoga što On ima, strah od Njegove kazne i ljubav prema Njemu.

Stalno ponavljaj:

- *"O Najmilostiviji od svih Milostivih."*¹⁰
- *"Tražim milost, o Živi, Ti Koji imaš svojstvo života koje nije poput našeg života i koje nije kombinacija duše, mesa i krvi. O Vječni, Ti Koji ne nestaješ i nemaš kraja"*¹¹ – i naći ćeš soluciju, radost i mir.

---

¹⁰ Dio hadisa prenose šesterica izuzev Buharije i Muslima

¹¹ Bilježi Tirmizi (3446)

Ako te iko povrijedi, sjeti se sudbine, zasluge za opraštanje, strpljivost i toleranciju. Također, imaj na umu da je on nepravedan, a da se tebi nepravda čini i bit ćeš sretan.

Sudbina, smrt i zarada su određeni, pa, zašto si tužan? Uz bolest, siromaštvo i nesreću dolazi i nagrada, pa zašto si tužan?

Slavljenje Allaha, pokornost Njemu, ljubav prema Njemu, uživanje u Njegovom društvu i žurba k Njemu, sve ovo je dženet u ovom životu – ako u njega ne uđeš, to znači da nećeš ući ni u Džennet na onome svijetu.

Allah je zadovoljan sa onima koji se pokoravaju Njegovim naredbama i koji se klone Njegovih zabrana. Njegovi robovi su zadovoljni s Njim, jer im On daje ono što žele i čuva ih od onoga čega se boje.

Kako neko može biti tužan kada ima Allaha koji može cijeliti, oprostiti, dati utočište, sredstva za život, vid, sluh i koji može uređiti sve stvari?!

Vrata milosti su širom otvorena, Allahov oprost može uvijek biti dat Njegovim robovima, Njegovo davanje je prisutno svuda, pokajanje može biti prihvaćeno, a Njegovo strpljenje je veliko.

Nikad nemoj biti tužan, sudbina je određena, tvoja djela su već zapisana u tvojoj knjizi, pera su već prestala pisati, ti ćeš dobiti svoju nagradu, a tvoji grijesi će biti oprošteni.

Obavljaj svoj posao onako kako treba bez prevelikih očekivanja, čekaj svoju smrt, živi svaki dan, brini se o svojem stanju, vodi računa o svom vremenu i održavaj svoj jezik čistim.

Knjiga je najkorisnija stvar koju možeš imati, a lekcije možeš učiti gledajući u mezare kako bi spoznao da će jednog dana to biti i tvoj kraj. Ništa nije odvratnije od grijeha, ništa nije časnije od osamljivanja i ništa ne obogaćuje više od smirenosti.

U skladu s tvojom upornošću i uloženom trudu će biti zabilježena tvoja prošlost. Nikada nećeš postići slavu bez adekvatnog truda i žrtvovanja.

Analiziraj svoj problem i naći ćeš da je on lahak, neka tvoja glavna briga bude Sudnji dan, pripremi se za taj dan i ostavi svoje visoke želje za svim.

Želja za nekim dozvoljenim stvarima zna biti uznemirujuća. Takva je želja za govorom, hranom, spavanjem, upoznavanjem ljudi i smijanjem. Ova želja je uzrok agonije.

Uzvišeni Allah je rekao:

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

"Da ne biste tugovali za onim što vam je promaklo, a i da se ne biste previše radovali onome

što vam On daje. Allah ne voli nikakve razmetljivce, hvalisavce.” (El-Hadīd, 23.)

Nemoj previše žaliti, nemoj previše plakati i nemoj biti nezadovoljan.

Uzvišeni Allah je rekao:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

”O Vjerovjesniče, Allah je dovoljan tebi i vjernicima koji te slijede.” (El-Enfāl, 64.)

Sam Allah je dovoljan, On te može uputiti, brinuti se o tebi i zaštititi te, zato se nemoj bojati.

On je rekao:

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

”Allah je zaista na strani onih koji se Allaha boje i grijeha klone i koji dobra djela čine.” (En-Nahl, 128.)

Samo Allah te može sačuvati od tvojih neprijatelja, dati da se oporaviš od nesreća i bolesti i zaštititi te od povreda i štete.

On je rekao:

إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا

"...i kada je on rekao drugu svome: 'Ne brini se, Allah je s nama!' " (Et-Tevbe, 40.)

Allah nas može nadzirati, čuti naš govor, pomoći nas protiv naših neprijatelja, pomoći nam da prevaziđemo teškoće i otkloniti naše terete.

On je također rekao:

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

"Zar grudi tvoje nismo prostranim učinili." (El-Inširāh, 1.)

Zar Allah nije učinio tvoje grudi (o, Muhammede) prostranim, radosnim, zadovoljnim, smirenim i sretnim.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ

"...I ne tuguj za njima, i neka ti nije teško zbog spletkarenja njihova." (En-Nahl, 127.)

Allah je u stanju (o, Muhammede) sačuvati te od njihovih planova, zaštititi te od njihovih varki i spriječiti ih da ti naude, zato nemoj biti zabrinut.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

"I ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi ćete pobijediti ako budete pravi vjernici." (Āli 'Imrān, 139.)

Vi ste, o ummete Muhammedov, najuzvišenijeg vjerovanja i islamskog prava, najuzvišenije prošlosti, najuzvišenijeg razmišljanja i osnova, najuzvišenijeg morala i ponašanja.

Uzvišeni Allah je rekao:

إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ

"Gospodar tvoj, zaista, mnogo prašta." (En-Nedžm, 32.)

Allah može oprostiti pogrešku, primiti pokajanje, ukloniti prepreke, odstraniti grijehenje i sakriti grijehe.

On je rekao:

وَلَا تَيْأَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ

"...i ne gubite nadu u milost Allahovu." (Jūsuf, 87.)

Allahova pomoć je blizu, Njegova blagost je velika, olakšanje dolazi od Njega, Njegova velikodušnost je beskrajna, a Njegova veličina je sveobuhvatna.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

"...On je najmilostiviji." (Jūsuf, 64.)

Allah može izliječiti, dati oporavak i birati one koji u Njega vjeruju. On može štititi i paziti. Allah, također, može prikriti pogreške grješnika, oprostiti im i biti strpljiv i velikodušan.

Uzvišeni Allah je rekao:

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا

"...Allah je najbolji čuvar..." (Jūsuf, 64.)

Allah je u stanju da pazi na odsutnoga, da putnika vrati njegovoj kući, da uputi zalutaloga, da sačuva čovjeka od nesreće, da ozdravi bolesnoga i da udalji nevolje.

On je rekao:

وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

"...a u Allaha se pouzdajte, ako ste vjernici!" (El-Mā'ide, 23.)

Svaka stvar će se vratiti Allahu. Njemu se trebaš žaliti, trebaš prihvatiti Njegove darove i biti zadovoljan Njegovom zaštitom.

On je rekao:

فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِي بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ

"...A Allah će sigurno pobjedu ili nešto drugo od Sebe dati." (El-Mā'ide, 52.)

Samo Allah može naći rješenje, otkloniti tešku nevolju i odstraniti teret duge noći. On, također, može otvoriti tvoje grudi i poboljšati tvoje stanje.

Uzvišeni Allah je rekao:

لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

"...Ti ne znaš, Allah može poslije toga priliku pružiti." (Et-Talāk, 1.)

Allah daje utočište i može ukloniti agoniju i odstraniti tugu. On je Onaj Koji upravlja svim stvarima i daje konačni sud o svemu.

كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

"...svakog časa On se zanima nečim." (Er-Rahmān, 29.)

Allah otklanja katastrofe, oprašta grijehe, daje smisao životu, liječi bolesne i povrijeđene, oslobađa zatočene i poražene vraća u život.

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

"Ta, zaista, s mukom je i last." (El-Inširāh, 5.)

Iza siromaštva uvijek dolazi bogatstvo, iza bolesti zdravlje, a iza tuge dolazi radost. Također, iza teškoća dolazi olakšanje, iza zatvora sloboda, a nakon gladi jelo.

سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

"...Allah će, sigurno, poslije tegobe, slast dati."
(Et-Talāk, 7.)

Allah je u stanju sve preurediti, u stanju je osloboditi zatvorenika, osloboditi zatočenog, otvoriti vrata milosti, dati kišu i vratiti odsutnoga.

On je rekao:

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

"...lijepa (je) strpljivost..." (Jūsuf, 18.)

On će promijeniti trenutnu situaciju kako bi dao duši mira, zadovoljio prsa, upravljao situacijom, riješio problem i otklonio krizu.

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

"Ti se pouzdaj u Živog, Koji ne može umrijeti..."
(El-Furkân, 58.)

Oslanjanje na Allaha je način rješavanja tvoje situacije, odmor za tvoj um, način čuvanja imovine, zaštite tvoje djece i postizanja tvojih ciljeva i nada.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

"Dovoljan je nama Allah i divan je On Gospodar!" (Āli 'Imrān, 173.)

Allah je jedini koji može otkloniti nevolju, pobrisati teškoće, oprostiti grijehe, pročistiti naša srca i udaljiti od nas naše poroke.

Uzvišeni Allah je rekao:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

"Mi ćemo ti dati sigurnu pobjedu." (El-Feth, 1.)

Allah upućuje ove riječi Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, govoreći mu da ga On upućuje, da ga je odabrao, da ga štiti, da mu je On dao autoritet i vlast, da mu je dao pobjedu i blagodati i da ga On čuva od nevolja.

On je rekao:

وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ

"...a Allah će te od ljudi štititi..." (El-Mā'ide, 67.)

Allah i dalje govori Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, da ga On čuva od neprijatelja, da nijedan tiranin ne može do njega doprijeti, nijedan zavidnik ga ne može poraziti i niko neće moći nekakvu silu ili zlobu provoditi nad njim.

وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

"...velika je Allahova blagodät prema tebi!" (En-Nisä, 113.)

Ove riječi se još uvijek odnose na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. On ga je stvorio, dao mu sredstva potrebna za život, podučio ga, uputio ga na Pravi put, stalno ga vodi, daje mu podršku i zaštitu i brine se o njemu.

On je rekao:

وَمَا بِكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

"Od Allaha je svaka blagodät koju uživate..."
(En-Nahl, 53.)

Tim riječima Allah nam pokazuje da je On Svojim robovima podario moralnost i opskrbu, slušanje i promatranje, dobro i zdravlje, vodu i zrak, hranu i lijekove, utočište i odjeću.

Ako tražiš pomoć, traži je samo od Allaha, naći ćeš ono što ti je potrebno i dovoljno, naći ćeš uputu i cilj, olakšanje i rješenje, pobjedu i podršku.

Mi ovisimo o Allahu, vjerujemo u Njegovu vjeru, slijedimo Njegovog Poslanika, pokoravamo se Njegovim Riječima, odazivamo se Njegovom pozivu, zato nemojmo biti tužni, Allah je uz nas.

Allah će pomoći onoga ko pomaže Njega, uzdignut će njegov položaj i stepen, brinut će se o njegovom stanju i porazit će njegove neprijatelje i protivnike.

Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: "*Nema moći niti snage osim u Allaha...*" Ova izjava znači da nema niti volje, niti mogućnosti, niti pobjede, nema olakšanja, pomoći, učinkovitosti ili energije osim od Uzvišenog Allaha.

Uzvišeni Allah je rekao:

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

"Zar mu nismo dali oka dva?" (El-Beled, 8.)

Allah hoće reći da ti je On dao oči, da njima promatraš čudesnost i ljepotu svemira, da uživaš u prekrasnim prizorima i da razmišljaš o fenomenu života.

On je rekao:

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

"I jezik i usne dvije." (El-Beled, 9.)

To znači da je On ljudima dao jezik kako bi mudro govorili, kako bi govorili na privlačan način, lijepim riječima i kako bi mogli izraziti sve što se nalazi u njihovim srcima.

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

"Ako budete zahvalni, Ja ću vam, zacijelo, još više dati..." (Ibrāhīm, 7.)

Ove riječi otkrivaju da, onda kada budeš zahvalan Allahu, On će povećati tvoje znanje, poboljšati tvoje razumijevanje, blagosloviti tvoju nafaku, dati ti pobjedu i povećati blagodati prema tebi.

وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ

"...i da vas darežljivo obasipa milošću Svojom..."
(Lukmān, 20.)

Allahove blagodati su velike, bile one skrivene ili vidljive, javne ili tajne, vezane za vjeru ili za život, porodicu ili imetak, talenat ili osjećaje, ili, pak, bile vezane za samu dušu.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ

"...A ja Allahu prepuštam svoj slučaj..." (Gāfir, 44.)

Ove riječi znače da samo Njemu trebamo upućivati naše molbe, Njemu iznositi svoje stanje, razmišljati o Njemu na ispravan način, oslanjati se na Njega, prihvatati Njegovu odredbu i biti zadovoljni Njegovim djelima.

On je rekao:

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ

"Allah je dobar prema robovima Svojim..." (Eš-Šūrā, 19.)

Allah je Blag prema Svojim robovima vjernicima, On im daje sredstva za život ako su siromašni, daruje im kišu ako je suša, oprašta im ako Ga zamole, daje im oporavak od bolesti i odstranjuje njihove patnje.

On je rekao:

لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ

"...ne gubite nadu u Allahovu milost..." (Ez-Zumer, 53.)

Allah nikada neće zatvoriti vrata Svoje milosti i nikada neće zabraniti Svoje darove. Isto tako, Njegove blagodati, Njegova veličina i Njegova pomoć neće nikada prestati.

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ

"Zar Allah sam nije dovoljan robu Svome?..."

(Ez-Zumer, 36.)

Allah je u stanju odstraniti agoniju i patnju, dati zaštitu od neprijatelja i držati podalje zavidnike i zlobnike.

فَاتَّبِعُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ

"...vi hranu od Allaha tražite..." (El-'Ankebūt, 17.)

Samo On posjeduje riznice opskrbe i blagostanja. Allah ima sljedeća imena: Darežljivi, Veliki darovatelj i Onaj koji Svojim robovima otvara skrivene ovosvjetske i vjerske tajne, Sveznajući, Onaj Čijem znanju ništa ne promiče...

وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبُهُ

"...a On će srce onoga koji u Allaha vjeruje uputiti..." (Et-Tegābun, 11.)

Ove riječi podrazumijevaju da će, kada jednom kada povjeruješ u Allaha, On pobrisati tvoje teškoće, oprostiti tvoje grijehe, ukloniti tvoju srdžbu, osvijetliti tvoj put i ispraviti te (ako zalutaš).

Uzvišeni Allah je rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

"O vjernici, sjetite se Allahove blagodati prema vama..." (El-Mā'ide, 11.)

Sjeti se Allahovih blagodati! On te stvorio, uputio na Pravi put, učinio te imućnim nakon siromaštva, podučio te nakon što si bio neznalica i pomogao te onda kada si bio gubitnik.

Koliko puta si zatražio nešto od Allaha, pa ti je On dao to što si tražio? Koliko puta si posrnuo, pa ti je On dao olakšanje? Koliko puta si se molio tražeći nešto što ti je prijeko potrebno, pa ti se On odazvao?

Stalno ponavljanje riječi (salavata): "Salavat i selam neka su na Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem" odstranjuje srdžbu, otklanja terete, liječi tužno srce, otvara vrata znanja i pomaže u dobijanju blagodati.

Uzvišeni Allah je rekao:

ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ

"...Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati..." (Gāfir, 60.)

Podignite svoje ruke moleći Allaha, tražite od Njega ono što vam treba, tražite ono što vam je potrebno za život i svoje stanje iznosite samo pred Njega.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ

"Onaj Koji se nevoljniku, kad Mu se obrati, odaziva..." (En-Neml, 62.)

Allah će se odazvati nevoljniku, otkloniti njegovu nevolju, nesreću i žalost. Allah mu može ispuniti njegove potrebe i nade.

Nastoj pomoći onima koji su manjkavog morala i oprosti im kada te uvrijede, mrze ili povrijede, jer će ti Allah to nadoknaditi.

Ako se kapetan broda prestraši, on doziva: "O Allahu!", ako se osoba izgubi, ona doziva: "O Allahu!", ako zatvorenik padne u depresiju, on doziva: "O Allahu!", ako strpljivi bude previše uznemiravan, on će povikati: "O Allahu!"

Uzvišeni Allah je rekao:

اللَّهُ الصَّمَدُ

"Allah je utočište svakom!" (El-Ihlās, 2.)

Sva stvorenja, cjelokupna egzistencija i univerzum, svi se obraćaju Allahu različitim jezicima, drugačijim akcentima i radi različitih potreba.

Uzvišeni Allah je rekao:

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا

"Zato što je Allah zaštitnik onih koji vjeruju..."

(Muhammed, 11.)

Oni koji vjeruju u Allaha imat će mnoštvo zasluga. Allah će osvijetliti njihov put, otkriti im tajne, ukazati im na čisti Pravi put, štititi ih od zablude i podučiti ih onome što ne znaju.

Prema ženama se odnosi na lijep način, budi blag prema ljudima i njihovim srcima, smiruj njihove emocije, lijepo ih tretiraj i unaprijedit ćeš svoj položaj u društvu.

Kontroliraj svoje kažnjavanje (drugih), ne mari za nečije sitne pogreške, zaboravi uvrede, oprosti pogreške, sakrij svoje grijehe – tako ćeš biti sretan.

Uspjeti znači suočiti se s nevoljama koristeći se svojim sposobnostima i tako pročistiti svoje srce strahom od Allaha.

Najbolji momenat u tvom životu je da radiš na svom poslu, bez pretjeranih potreba. Prihvatiti svoju učinkovitost znači živjeti daleko časnije nego tražiti još luksuza.

Neka tvoj glavni interes ne bude da druge uhvatiš u klopku ili da istražuješ njihove mahane. Ljudi se ne zamaraju tobom, svako misli samo o sebi.

Uzvišeni Allah je rekao:

فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ

"...Allah će te sigurno od njih zaštititi..." (El-Bekare, 137.)

Kada se osloniš na Allaha, On će na njih vratiti njihove zle planove koji će im se sručiti na glavu, spriječiti će njihove trikove, poraziti njihove vojske, oslabiti njihovu snagu, poništiti njihovu moć i unijet će neslogu među njih.

On je rekao:

فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ

"...pa je spustio smirenost na njih..." (El-Feth, 18.)

Svojim robovima vjernicima Allah daje smirenost, umanjuje njihove patnje, odstranjuje njihove nevolje, gasi plamen njihove srdžbe, umiruje njihovu savjest i pročišćava njihove misli.

Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Lijepa riječ je sadaka."*¹² Lijepa riječ otvara dušu, čini srce zadovoljnim, liječi rane, odstranjuje mržnju i donosi mir.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je, također, rekao: *"Da se osmjehneš svome bratu je sadaka."*¹³ Tvoje lice odražava tvoje unutarnje osjećaje, lice je poput ogledala tvoga srca, uputa tvoje savjesti i ono je prvi korak ka optimizmu.

Uzvišeni Allah je rekao:

ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ

¹² Bilježe Buhari (2767), Muslim (1009) i Ahmed (8514)

¹³ Bilježi Tirmizi

"Ti lijepim zlo uzvrati..." (El-Mu'minūn, 96.)

Ove riječi znače da ti trebaš inicirati dobra djela tako što ćeš odustati od osвете, kroz lijepa djela i riječi, kroz lijep razgovor i putem zaboravljanja uvreda.

On je rekao:

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

"Ne objavljujemo Kur'an da se mučiš." (Tāhā, 2.)

Allah upućuje ove riječi Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovim sljedbenicima govoreći im da objavljivanje Kur'ana ima za cilj da Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, učini sretnim, da učini da njegova duša uživa, da smiri njegov duh i da ga putem Kur'ana uvede u najviši stepen Dženneta (Firdevs).

On je još rekao:

وَمَا جَعَلْ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ

"...u vjeri vam nije ništa teško propisao..." (El-Hadždž, 78.)

Allah je propisao ovu vjeru i brine se o njoj. Allah je htio da islam bude daleko od bilo kakvog vida teškoće i sačuvao ga je od iscrpljenosti i umora.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

"...koji će ih tereta i teškoća koje su oni imali osloboditi..." (El-A'raf, 157.)

Allah odstranjuje terete sa Svojih robova kako bi oni bili sretni nakon teškoća, kako bi se odmorili nakon patnje, kako bi bili bezbjedni nakon straha i kako bi bili ushićeni nakon tuge.

On je rekao:

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

"'Gospodaru moj' – reče Musa – 'učini prostranim prsa moja i olakšaj zadatak moj.'" (Tāhā, 25.-26.)

Jednom, kada povjerujem u Allaha, vidjet ću svjetlo ispred sebe, osjetit ću Pravi put u svome srcu, bit ću u stanju da upravljam svojim stanjem, uspjet ću u svome životu i bit ću na dobitku nakon svoje smrti.

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى

"I sve što je dobro Mi ćemo tebi dostupnim učiniti." (El-A'lā, 8.)

Kada Allah olakša tvoje probleme, ti ćeš Mu se dobrovoljno pokoravati, uljudno ćeš Mu se klanjati, borit ćeš se za Njega iskreno. Tražeći Njegov oprost, vidjet ćeš da je patnja tako slatka.

لَا يَكْلَفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

"Allah nikoga ne opterećuje preko mogućnosti njegovih..." (El-Bekare, 286.)

Allah nikada ne zadužuje ljude iznad njihovih mogućnosti, ali On od njih traži da djeluju prema svojim mogućnostima, talentima i snazi.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا

"...Gospodaru naš, ne kazni nas ako zaboravimo..." (El-Bekare, 286.)

Ovim riječima mi molimo Allaha da oprostí pogreške koje smo učinili iz zaborava, jer mi nekad odlučimo da nešto uradimo, a zatim to zaboravimo ili budemo u tome spriječeni.

أَوْ أَخْطَأْنَا

"...ili što nehotice učinimo..." (El-Bekare, 286.)

Molimo Te za Tvoju darežljivost i tražimo Tvoju milost, jer mi nismo ni nepogrješivi, ni bezgrješni.

Uzvišeni Allah je još rekao:

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا

"...Gospodaru naš, ne tovari na nas breme..." (El-Bekare, 286.)

Tražimo od Tebe, Bože, da nas ne kriviš, mi smo slaba i uboga ljudska bića. Ti nas učiš kako da Te dozivamo i mi Te dozivamo.

Još je rekao:

رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ

"...Gospodaru naš, ne stavljaš nam u dužnost ono što ne možemo podnijeti..." (El-Bekare, 286.)

Mi ne možemo podnijeti veliki broj obaveza, možemo postati slabi, možemo klonuti ili nam one mogu biti naporne. Molimo Te da Ti upravljaš i olakšavaš naše stanje, a Ti ćeš se odazvati.

وَاغْفِرْ عَنَّا

"...pobriši grijehe naše..." (El-Bekare, 286.)

Molimo Te da nam oprostiš, mi smo ljudi s puno grijeha, puno prekršaja, nedostataka i mahana, a Ti si, Bože, Darežljivi i Milosni.

وَاغْفِرْ لَنَا

"...oprosti nam..." (El-Bekare, 286.)

Oprosti nam, Allahu. Samo nam Ti možeš oprostiti, samo Ti možeš pokriti naše nedostatke, samo Ti možeš imati dovoljno strpljenja s našim nedostacima i samo Ti možeš biti darežljiv prema grješnicima.

Još je rekao:

وَارْحَمْنَا

"...smiluj se na nas..." (El-Bekare, 286.)

Uz Tvoju milost mi ćemo biti sretni, naše nade će se ispuniti, naša djela će biti primljena, a naše stanje će se poboljšati.

Naš poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Došao sam sa vjerom milosti."*¹⁴ Ova vjera ne poznaje poteškoće, terete, nevolje ili pretjerivanje. To je vjera prirodnosti, sunneta, lahkoće i ekonomičnosti.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je jednom prilikom rekao: *"Čuvajte se pretjerivanja."*¹⁵ Trebaš se držati sunneta Allahovog Poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, slijediti ga uz kreativnost, prihvatati ga lahko, bez poteškoća, biti umjeren kada ga primjenjuješ i primjenjivati ga korak po korak.

¹⁴ Bilježi imam Ahmed (21260)

¹⁵ Bilježe En-Nesa'i (3007), Ibn-Madže (3020) i Ahmed (3087, 1754)

On, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: *"Allah je milostiv prema mome ummetu."*¹⁶ Allah se brine o ummetu, Njegov Poslanik (Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem) je pečat svih poslanika, Njegova vjera je bolja od svih vjera, a uz Njegov zakon i suđenje Poslanikov, sallallahu 'alejhi ve sellem, ummet je najbolji ummet.

On, sallallahu 'alejhi ve sellem, je također rekao: *"Onaj ko prihvati Allaha za boga, islam za vjeru i Muhammeda za poslanika, okusio je pravu vjeru."*¹⁷ Ovo su tri osnove prihvatanja i uspjeha.

Čuvaj se nezadovoljstva, to su vrata tuge, agonije, žalosti, slomljenog srca, obuzetih misli, lošeg stanja i traćenja života.

Zadovoljstvo tvome srcu daje spokoj, mir, olakšanje, lijepo shvaćanje života, užitak i sreću.

Zadovoljstvo čisti tvoje srce od obmana, mržnje, srdžbe, sumnji, žalbi i dosade.

Kada budeš zadovoljan Allahom, On će tvoje srce ispuniti svjetlom, ubjeđenjem, zadovoljstvom, prihvaćanjem, bogatstvom i mirom.

Ti, bijedni čovječe, budi strpljiv! Ti si pošteđen od posljedica posjedovanja velikog iznosa novca, robovanja imetku, iscrpljiva-

---

¹⁶ Bilježi Ahmed (18917, 17847)

¹⁷ Bilježe Muslim (34), Tirmizi (2547) i Ahmed (1682, 1683)

nja usljed sakupljanja tog bogatstva i njegovog čuvanja i pošteđen si dugog suđenja pred Allahom.

Ti, koji si izgubio očinji vid, budi zadovoljan Džennetom kao nagradom za gubitak vida. Trebaš biti siguran da je tvoja sljepoća osvijetlila tvoje srce i sačuvala te gledanja grijeha i uznemiravanja.

Ti, koji si izgubio svoje zdravlje, budi siguran da će tvoja bolest očistiti tvoje grijeha i prijestupe. Tvoje srce će biti čisto, tvoja oholost će nestati, a ti ćeš biti skroman.

Zašto razmišljaš o onome što si izgubio, a zaboravljaš na Allaha? Žališ za nestalim blagodatima, zavidiš ljudima i zaboravljaš blagodati koje imaš.

Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je jednom rekao: "*U ovom životu se ponašaj poput stranca.*"¹⁸ On je samo pitanje kore kruha, kapi vode, komada odjeće, nekoliko dana, nekoliko noći, a zatim će ovaj svijet biti uništen i nestat će. Sve postaje isto, mezar najbogatije osobe i mezar one najsiromašnije.

Kralj je pokopan pored sluge, predsjednik pored svog čuvara, popularni pjesnik pored lijenog beskućnika, bogati pored siromašnog, potrebni pored očajnog, ali djela su im različita i u njihovim mezarima su različiti standardi.

---

¹⁸ Bilježe Buhari (5937), Tirmizi (2255), Ibn-Madže (4104) i Ahmed (4534)

Susretni novi dan pozdravljajući ga kao da dočekuješ gosta, ugosti taj dan onako kako treba, izvršavajući svoje obaveze prema Allahu, obavljajući zadatke i obnavljajući svoje pokajanje. Nemoj upropastiti taj dan grijesima i teretima, jer se on nikada neće vratiti.

Momenat kojeg se sjećaš je prošlost, nastoj se sjećati svoje lijepe prošlosti kako bi bio sretan. Kada spomeneš neki od skorašnjih dana, nastoj da se sjetiš svojih postignuća u njemu kako bi bio sretan. Kada spomeneš sutra, spomeni neke od svojih lijepih snova kako bi bio optimističan.

Dug život je bogatstvo eksperimenata i blagodat za mudra čovjeka, fakultet znanja i skladište informacija. Svaki dan učiš nešto novo vezano za životne situacije.

Postojanje nekih vrsta straha je normalno kako bi te podsjetilo na tvoju bezbjednost, kako bi te podstaklo da se obraćaš Allahu, kako bi te spriječilo da ne budeš nepokoran i kako bi te upozorilo na veliku opasnost.

Trebaju postojati bolesti kako bi te podsjetile na zdravlje, kako bi odstranile tvoju oholost i gordost i kako bi tvoje srce ostalo oprezno.

Ne uništavaj svoj život mrzovoljnošću, život je ionako kratak. Rijetkost je naći pravog prijatelja, zato ga nemoj izgubiti usljed

mnogo krivnje. Neprijatelja je previše, zato ne povećavaj njihov broj lošim moralom.

Radi marljivo poput mrava. Vidi kako se mrav stotinu puta popne na drvo, padne i ponovo se penje sve dok ne dođe do vrha, bez umora ili dosade.

Također, u životu budi poput mrava. Zaradi svoja sredstva za život na halal-način, podigni svoju djecu onako kako treba i nika da nemoj povrijediti nekoga.

Meleki ne ulaze u kuću u kojoj je pas, kako onda smiraj može ući u srce u kojem postoje loši prohtjevi i sumnje?

Čuvaj se beskorisnih sijela, možeš izgubiti svoja prava, darežljivost i čast.

Uhvati se ukoštac sa životnom trkom, jer te život neće čekati. Vrijeme, Sunce, Mjesec i vjetar nastavljaju sa svojim kretanjem.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ

"I nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga..." (El-Bekare, 133.)

Požuri stopama uspjeha kako bi postigao visok položaj u svemu. Pobjeda nikada neće doći sama, već uz suze, krv, naporan rad, iscrpljenost, glad i poteškoće.

Znoj vrijednoga je bolji od miska lijenoga, dah radnika je ljepši od pjevanja neradnika, kruh gladnoga je slađi od jagnjetlne čovjeka koji živi u luksuzu.

Uvreda upućena uspješnoj osobi od strane zavidnika je oružje pobjede, priznanje trijumfa i besplatna reklama veličine.

Jedinstvenost i uzdržljivost nemaju veze s tim ko su ti roditelji, kako ti je ime, s kojeg nivoa potječeš ili kakvo ti je obrazovanje. Glavni interes je da imaš za cilj visok položaj koji ćeš steći kroz odlučnost, ambicioznost i lijepu strpljivost.

Kada se suočavaš sa nevoljama budi poput lava koji to čini bez straha, poput magarca koji nosi teški tovar ne žaleći se, poput psa koji traži i trči za onim što ti treba i to mu ne dosadi.

Savjetuj se s drugim ljudima kada hoćeš da doneseš neku odluku ili izneseš mišljenje i nemoj biti nezavisan, jer je to daleko jače od odluke jedne osobe. Kada više užadi upleteš zajedno, to je daleko jače od jednog užeta.

Nemoj smatrati neprijateljstvom svaku kritiku upućenu na tvoj račun, bolje ti je da je iskoristiš, bez obzira na motive koji stoje iza te kritike. Bolje ti je da budeš korigovan nego polaskan.

Kada budeš dobro poznao ljude, imat ćeš mir, nećeš se brinuti u vezi njihove hvale, neće te pogađati njihove uvrede, jer oni se odjednom smire i naljute, a njihovi prohtjevi su njihovi direktori.

Nemoj misliti da neki fizički nedostatak može biti prepreka na tvom putu ka visokim ciljevima, to je pitanje ambicija i nema veze sa fizičkim sposobnostima. Mnogi ljudi su dostigli visoke ciljeve, iako su bili slijepi, gluhi ili paralizovani.

Allah zna sve o tebi i više od tebe samoga. Njegova zaštita ti može biti darovana, uzdržavanje od udovoljavanja prohtjevima može biti milost od Njega, a odgađanje dostizanja ciljeva može biti briga od strane Allaha.

Imati teškoću je kao viđenje ljetnjeg oblaka koji će otići, ne boj se njegovih gromova ili munja, jer on može donijeti kišu. Teškoća nije neprolazno stanje.

Jednom sedmično idi na piknik sa svojom porodicom, jer ti to omogućava da bolje upoznaš svoju djecu, da obnoviš svoj život i da ukloniš dosadu iz njega.

Tvoja kuća je najprikladnije mjesto za smiraj tvoje duše i uma, bez pretjerivanja, zato ako nisi sretan u svojoj kući, nećeš biti sretan nigdje drugo.

Blagodat znanja i kulture je vječna, posebno za učitelja i autora, ali blagodat slave i društvenog položaja je lažna i prolazna sjena.

Kontroliši i usmjeri svoje misli na koristan posao, a te to ne odvede u očaj, patnju ili tugu.

Provođenje puno vremena s ljudima i slušanje njihovih besmislica će te zbuniti i otvrdnuti tvoje srce. Samoća u klanjanju Allahu i sticanju znanja je puno bolja.

Tvoj hod ka džamiji je najčasniji hod, tvoje vraćanje kući je najsigurniji put, tvoje ustajanje pred sultanom je najteža pozicija, a tvoje padanje na sedždu pred Allahom je uzvišenije od svega.

Slušanje časnog Kur'ana koji se uči lijepim glasom, davanje sakede iz halal-sredstava i savjetovanje ljudi lijepim riječima smatra se njegovanjem duše i baščom tvoga srca.

Lijep moral i plemenito ponašanje je ljepše od lijepog lica, crnih očiju i rumenih obraza, jer je duhovna ljepota uzvišenija od one fizičke.

Činjenje usluga ljudima čuva te od posljedica nanošenja štete, tvoje misli čuva od razmišljanja o prohtjevima, a tvoje iskustvo je daleko korisnije od savjeta hiljade ljudi.

Ako vidiš hiljadu ljudi kako trate svoj život u zabavi i besmislicama, zahvali se Allahu za dobro koje imaš. Gledanje paćenika otvara oči zdravome.

Kada vidiš nevjernika, zahvali se Allahu na islamu. Kad vidiš pokvarenjaka, zahvali se Allahu na bogobožnosti. Kada vidiš nez-

nalicu, zahvali se Allahu na znanju. Kada vidiš bolesnika, zahvali se Allahu na zdravlju.

Sunce, vjetar, rijeke i voće su stvoreni za tebe, zato uživaj u svjetlosti, zraku, vodi i hrani. Hvala Allahu, Davaocu i Vladaru svih stvorenja.

Slijepac se nada da će vidjeti svijet, gluhi se nada da će čuti glasove, nepokretni se nada da će napraviti nekoliko koraka, nijemi se nada da će progovoriti nekoliko riječi, a ti možeš gledati, slušati, hodati i govoriti.

Niko nikada nije upotpunio sve aspekte života; onaj ko ima kuću, nema auto, onaj ko ima ženu, nema posao, onaj ko ima apetit, nema hrane, a onaj ko ima hrane može biti spriječen da jede.

Džamija je prodavnica za onaj svijet, knjiga ti je prijatelj u životu, dobra djela su tvoje društvo u mezaru, lijepa narav je kruna tvoje časti, a darežljivost je nešto najbolje što možeš postići.

Čuvaj se nevjerničkih knjiga, jer one sadrže grijeh koji može upropastiti srce, otrov koji može ubiti tvoju dušu i pokvarenost koja može pogoditi tvoju savjest. Časni Kur'an je najbolja knjiga koja čisti tvoju dušu i liječi tvoje rane.

Ne donosi odluku kada si ljut kako se ne bi kajao, srdžba čini da gubiš pravo (ne budeš u pravu), temperament i razmišljanje.

Tuga nikada neće vratiti odsutnoga, strah nikada ne rješava budućnost, briga nikada ne donosi uspjeh; normalna duša i zadovoljno srce su standardi sreće.

Ne traži od ljudi da te poštuju prije nego ti iskažeš poštovanje prema njima, ne krivi ih za pogreške koje se i tebi dešavaju. Ako oni ukažu počast tebi i ti ukaži počast njima.

Budi zadovoljan svojom malom kućom, jer znaš da će tvoj dvorac biti srušen nakon tvoje smrti; budi zadovoljan svojom iznošenom odjećom, jer si siguran da će svila nestati nakon smrti.

Duša nema granica u svojim zahtjevima. Ona jko svojoj duši daje sve što ona želi rasplakat će svoje srce i povećati svoje terete.

Ako izgubiš sina, dobit ćeš mjesto u Džennetu, a ako propustiš neko svoje pravo u ovom životu, imat ćeš ga u potpunosti u Džennetu.

Zarađuj sredstva za život i traži da ti se daju, ptica ne čeka jelo u svom gnijezdu, lav ne čeka jelo u jazbini, niti mrav dobija hranu u kući.

Uzvišeni Allah je rekao:

يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ

"...misle da je svaki povik protiv njih..." (El-Munāfikūn, 4.)

Ove riječi znače da oni koji imaju nemarna srca i raskomadanu dušu žive u strahu od smrti, iščekuju dolazak nesreće, očekuju katastrofu i plaše se svakog zvuka, primisli i pokreta.

Kada Allah u nekom momentu donese odredbu o tvom stanju, nemoj tražiti da se ono promijeni, jer On zna više od tebe. Ako te On učinio siromašnim, ne priželjkuj bogatstvo, ako te učinio bolesnim, ne priželjkuj oporavak.

Odgađanje putovanja može biti dobro po tebe, da te žena spriječi u nečemu može biti blagodat, odbijanje posla može biti korist, jer Allah zna ono što ti ne znaš.

Kamen je jači od drveta, čelik je jači od kamena, vatra je jača od čelika, vjetar je jači od vatre, a vjera u Allaha je jača od raspuhanog vjetra.

Svaka tragedija koja te pogodi je nezaboravna lekcija, svaka nesreća koja te zadesi se zauvijek ureže u tvoje pamćenje i zbog toga su one stalni podsjetnik.

Uspjeh je skupina nekoliko mrvica patnje, umora i bola. Neuspjeh je skup nekoliko mrvica ljenosti, besposlenosti, nesposobnosti i prijestupa.

Ti si običan i beznačajan čovjek ako tražiš prolaznu slavu, a ne vječnu slavu, ili korisno znanje, ili dobar posao.

Vjernici su tražili od Bilala, r. a., Muhammedovog, sallallahu 'alejhi ve sellem, mujezina: "Bilale, prouči ezan za namaz da se njime odmorimo."¹⁹ Ovo pokazuje da se namaz smatra velikim odmorom, rijekom smiraja i lagahnim, svježim povjetarcem koji zapahnuje duše i gasi plamen tuge i straha.

Kad ne budeš nepokoran svome Gospodaru i ne budeš nikome činio nepravdu, tada ćeš mirno spavati, bit ćeš sretan i nećeš imati neprijatelja.

Kako je samo sretan onaj kome se ljudi obraćaju i koga njihova srca vole, a kako je samo bijedan onaj koga ljudi mrze i proklinju.

Ako ne nađeš pravdu u ovom životu, naći ćeš je na Sudnjem danu, meleki su svjedoci, slučaj je zabilježen, a sudija je Uzvišeni Allah.

Uzvišeni Allah je rekao:

فَاذْكُرُونِيْ اَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِيْ وَلَا تَكْفُرُوْنَ

"Sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjetiti, i zahvaljujte Mi, i na blagodatima Mojim nemojte neblagodarni biti!" (El-Bekare, 152.)

Kad bi jedina blagodat i korist bila u tome da, kada spomenemo Allaha, i On spomene nas, to bi bilo apsolutno dovoljno.

---

¹⁹ Bilježi Ebu-Davud (4333)

Tvoje čišćenje i abdest su temelji vjerovanja (imana). Oni odstranjuju grijehe, brišu pogreške i pročišćavaju te za susret sa Vladarem svih vladara (Uzvišenim Allahom).

Sretan si jer je tvoj namaz iskupljenje za ono što je bilo i ono što će biti, on ispravlja sve što će uslijediti, oslobađa dušu i užitak je za srce.

Očajan je onaj ko traži i trči za postizanjem poštovanja od strane ljudi, a da ne bude kritikovan, dok je previše brige oko izgleda i slave glavni neprijatelj sreće.

Teorije i lekcije o sreći nisu dovoljne, mora postojati djelovanje, akcija i postignuće, kao, naprimjer, svakodnevna šetnja sat vremena, putovanje ili odlasci na izlete.

Nemoj previše misliti na zlobne i pakosne ljude koji ti pokušavaju nauditi i nikada ne obraćaj pažnju na njih, jer si previše zaokupljen svojim problemima.

Čuvaj se pesimistične osobe! To je kao da joj daješ cvijet, a ona tebi njegov stručak, ili kao da joj ti daješ vodu, a ona je kudi, ili joj govoriš kako je sunce lijepo, a ona se žali na njegovu vrelinu.

Želiš li stvarno sreću? Nemoj je tražiti daleko, već unutar sebe, u svom kreativnom mišljenju, lijepoj mašti, optimističnoj volji i dobrom srcu.

Sreća je poput parfema, ne možeš ga raspršiti iznad ljudi, a da na tebe ne padne makar jedna kap.

Naša najveća nesreća je da se bojimo ljudi više nego što se bojimo Allaha, i to stotinu puta na dan; bojimo se da ne zakasnimo, da ne budemo u krivu, da ne žurimo, da ne naljutimo nekoga i da ne učinimo da neko posumnja u nas.

Mnogi ljudi misle da će svako zadovoljstvo nestati, a da će svaka nesreća vječno trajati, vjeruju u smrt sreće, a negiraju smrt tuge.

Neki među nama su poput slijepe ribe koja misli da je u maloj čaši, a ustvari je u moru; mi smo stvoreni u svijetu vjere, ali smo se okružili tonama mržnje, straha, neprijateljstva i žalosti.

Život je počast, ali svaki dar treba i one koji ga zaslužuju. Ima i onih koji su tužni dok žive lijepim i mirnim životom; to su oni koji ne zaslužuju da žive.

Sati se neprestano smjenjuju. Naprimjer, lovac ulovi pticu koja ne prestaje pjevati, dok se lovac čudi, ptica mu, ustvari, govori da se sati stalno smjenjuju.

Jedan mudar čovjek je upitan: "Zašto ne odeš do sultana, on dijeli torbe blaga?" On je odgovorio: "Bojim se da ne odrubi moju glavu, stavi je u jednu od tih torbi i dâ je svojoj ženi kao dar." Ovo podrazumijeva da pohlepa vodi ka uništenju.

A što slušaš lajanje pasa, a ne slušaš pjev ptica? Zašto vidiš tminu noći, a zanemaruješ ljepotu njenog mjeseca i zvijezda? I, zašto se žališ na žaoku pčele, a zaboravljaš slast njenog meda?

Pokajanje za prijestupe vodi ka visokim položajima. Adem, a. s., se pokajao za grijeh, pa ga je Allah odabrao i učinio da od njega poteknu šehidi, naučnici i dobri ljudi.

Poslanik Nuh, a. s., je vrištao kada je vidio potop i rekao: "O Milostivi (El-Rahman), O Blagi (El-Mennan)", a Allah ga je odmah spasio i pomogao ga, dok su nevjernici propali.

Poslanik Junus, a. s., je bio u tri tmine: tmini noći, kita i morskih dubina. Priznao je svoju pogrešku prema Allahu i zatražio oprost, pa ga je Allah odmah spasio zbog njegove iskrenosti.

Poslanik Davud, a. s., se očistio od grijeha putem iskrenog pokajanja i pokornosti i Allah mu je oprostio.

Čekaj olakšanje od Allaha kada patiš u nevolji, jadu i očaju.

Ako patiš i želiš olakšanje od Allaha, ne traži ni od koga višenego što zaslužuješ, ne uzdaj se ni u koga osim u Allaha, a od ljudi očekuj da ti donesu samo očaj.

Kad ti duša bude zadovoljna i srećna, naći ćeš sreću, dobrotu i ljepotu, ali, ako si pesimističan, naći ćeš samo bijedu, zlo i probleme.

Pokoravanje Allahu, prihvatanje svega što ti se nađe u rukama i zaboravljanje svega što si izgubio vodi te ka smiraju tvoga uma i blagoslovljenim postignućima.

Nemoj žaliti za onim što si propustio ili izgubio u životu sve dok imaš vjeru, spominjanje Allaha, znanje i eksperimente.

Imati kuću i prikladan posao, ali bez sreće, iz bilo kojeg razloga, znači da si zaveden fatamorganom i varkom.

Sreća znači ne brinuti ni zbog čega, kloniti se očekivanja i ostaviti strahove po strani.

Osmijeh je dozvoljeni magični dodir, postizanje bliskosti i bratstva, hitna poruka mira i ljubavi i sadaka koja najavljuje smirenost i ugodnost.

Čuvaj se uznemiravanja drugih, zbunjenosti i nereda, to su posljedice anarhije i nemara. Rješenje je imati stalan, uravnotežen i prilagodljiv raspored trošenja vremena.

Budi sretan kada te zadesi nesreća ili teškoća, jer svaki dan koji prođe smanjuje težinu teškoće, ona je poput ljudskog vijeka koji dođe do svog kraja.

Treba postojati granica tvojih potreba u životu; naprimjer, možeš tražiti kuću u kojoj ćeš živjeti, prikladan posao ili auto. Pohlepa će te odvesti do očaja.

Uzvišeni Allah je rekao:

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

"Mi čovjeka stvaramo da se trudi." (El-Beled, 4.)

Ove riječi znače da postoji osnovna nepromjenljiva smjernica u životu čovjeka, ona leži u stalnoj nelagodi i patnji; čovjek treba priznati svoju realnost i odnos prema životu.

Neki ljudi smatraju da se mogu zadovoljiti provodeći cijeli dan igrajući se ili loveći. Oni ne znaju da će platiti cijenu i da će patiti, jer zanemaruju ravnotežu između obaveza i zabave.

Riješi se radoznalosti i svojih prevelikih potreba u životu, jer ti one mogu naškoditi.

Ashabi, drugovi Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, bili su najsretniji ljudi, jer su vodili računa o osnovnim principima vjere i njenim smjernicama, a nisu se mnogo brinuli o željama srca ili sanjarijama.

Trebaš se koncentrisati i aktivirati svoje srce kada obavljaš ibadet; ti ne možeš naći nijedno dobro u nauci bez spoznaje, u ibadetu bez koncentracije, niti u čitanju bez razumijevanja.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ

"...čestite žene su za čestite muškarce..." (En-Nūr, 26.)

Samo pobožni i kod Allaha odabrani vjernici imaju lijep govor, djela, postupke, moral i žene; to su oni koji su uspjeli sabrati temelje sreće.

On je rekao:

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ

"Za one koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, i koji srdžbu savlađuju..." (Āli 'Imrān, 134.)

Pravi, iskreni vjernici su oni koji srdžbu zadržavaju u svojim grudima i ne izgovaraju nijednu uvredu ili ružnu riječ, ne nanose štetu, ne ispoljavaju neprijateljstvo niti želju za osvetom i kontrolišu se.

On je rekao:

وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ

"...i koji ljudima praštaju..." (Āli 'Imrān, 134.)

Pravi vjernici su oni koji opraštaju, sprečavaju nanošenje štete i strpljivi su, a nisu pošteđeni srdžbe.

I rekao je:

وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

**"...a Allah voli one koji dobra djela čine." (Ali
'Imrān, 134.)**

Također, pravi vjernici su i oni koji opraštaju nasilniku, pomažu mu svojim imetkom, novcem i darežljivošću. On im čini nepravdu dok mu oni opraštaju i tako postižu visoke položaje i stepene.

Odredi listu stvari koje te čine sretnim: da li je to sijelo s prijateljem, odlazak na neko posebno mjesto, obavljanje određenog posla ili slijeđenje neke rutine i nakon sedmicu dana ćeš naći jasnu listu ideja koja te može učiniti zadovoljnim.

Vježbaj se da ostvaruješ izvanredne stvari otklanjajući sve ostalo iz svoje glave. Neka tvoja odluka o postizanju sreće bude jedan radostan eksperiment i neka osigura tu sreću.

Sve dok si direktna osoba bez grijeha bit ćeš zadovoljan, prihvatat ćeš samoga sebe i imati samopouzdanja, a nikada nećeš obraćati pažnju na kritiku upućenu na tvoj račun. Kada bude postojala sumnja ili osjećaj krivnje, izgubit ćeš sreću.

Služi ljudima i pomози im kada im je to potrebno, ne budi usamljen ili izolovan, spoznaj da tvoj odnos sa porodicom i ljudima oko tebe otklanja očaj i tugu. Nakon istraživanja primijetit ćeš

da raditi dvije sedmice pomažući drugima predstavlja jednu vrstu liječenja duševne depresije.

Zaposli samoga sebe i nastoj da, koristeći svoju savjest i volju, iskoristiš svoje mogućnosti. Bit ćeš više srećan što se više zaposliš, jer je ljenost put ka depresiji.

Usprotivi se očaju i depresiji, a ako te nešto uznemirava, pokušaj uraditi neki fizički posao ili se baviti sportom i vidjet ćeš da će tvoje psihološko i mentalno stanje biti puno bolje.

Ne budi tužan zbog toga što nisi završio neki posao kojeg obavljaš, jer on se nikada neće završiti. Neki ljudi smatraju da nikada neće biti zadovoljni ako ne završe ono što rade, iako mogu obaviti jedan dio tog posla onako kako treba i uživati u sreći u isto vrijeme dok naporno rade.

Puno izazova i takmičenja može te dovesti do toga da izmoriš samoga sebe, posebno ako se takmičiš s nekim na poslu. Pobjeda nije stanje sreće.

Potiskivanje osjećaja može voditi ka tome da ne budeš sretan. Nemoj gušiti svoja osjećanja i iskazuj ih na prikladan način, bez ikakvog pritiska.

Mnogi ljudi mogu osjećati bijedu, odgovornost i krivnju zbog nečije depresije. Imaj na umu da je svako odgovoran samo za sebe i da postoje granice tvoje suosjećajnosti i saradnje.

Uzvišeni Allah je rekao:

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

"...svaki grješnik će samo svoje breme nositi..."

(El-En'ām, 164.)

Odmah donesi odluku, odgađanje odluke za neko duže vrijeme može uzeti sate, dane i mjesece tvoje sreće. Sjeti se da donošenje odluke ne znači da ne možeš promijeniti ili prilagoditi tu svoju odluku.

Pazi na svoje mogućnosti i sposobnosti. Naprimjer, ako imaš pedeset godina, onda od sporta prakticiraj šetanje, plivanje ili tenis, ali ne i nogomet. Sjeti se poslovice koja kaže: "Allah je blagoslovio osobu koja spozna svoje prave mogućnosti." Nastoj da stalno razvijaš svoje sposobnosti.

Srljanje kroz život ne dajući sebi priliku da procjenjuješ svoju poziciju i odgovornosti smatra se glupošću. Oni koji ne razumiju same sebe nikada neće spoznati svoje sposobnosti.

Budi umjeren u svome praktičnom životu i nastoj da radiš jedan određeni dio vremena, samo ako je to moguće. Grci su vjerovali da čovjek ne može održati svoju čovječnost ako mu je uskraćeno njegovo slobodno vrijeme i relaksacija.

Budi spreman na avanture. Jedini način uživanja u životu je probijanje kroz očekivane opasnosti, jer bez suočavanja s njima ne-

ćeš ništa naučiti. Plivanje te, naprimjer, uči da se suočiš sa opasnošću utapanja.

Uzvišeni Allah je rekao:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

"O vjernici, tražite sebi pomoći u strpljivosti i obavljanju molitve..." (El-Bekare, 153.)

Strpljivost i namaz su gorivo života, hrana na putovanju, vrata nade i rješenje za svaki problem. Kada objediniš sve ovo, imat ćeš jasan put ka velikoj pobjedi.

Bilal, r. a., mujezin Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, bio je bičevan, udaran, mučen i vučen (po putevima), ali je stalno ponavljao Allahove riječi: **"Allah je jedan."** (El-Ihlās, 1.) A kada je preselio na budući svijet, poželio je da je učinio još više i da je još više mučen zbog nagrade koja je daleko vrednija od cijene.

Smatraš li životnim zadovoljstvom skupocjenu haljinu koja ti ni malo ne koristi, prelijepu ženu koja će mučiti tvoje srce ili mnogo novca koji te može promijeniti i učiniti robom tog novca? Misliš li ikada na tugu koja iz svega toga proističe?

Mudar čovjek traži sreću kroz nauku, novac ili visok položaj, a najbogatiji od njih je onaj koji vjeruje u Allaha, jer je njegova sreća vječna, sve dok ne susretne Allaha.

Sreća znači pročišćenost srca od bolesti kao što su sumnja, srdžba, suprotstavljanje, sumnjičenje, rasipanje i razuzdanost.

Najobazrivija osoba je ona koja se izvinjava ljudima i koja ima bolje mišljenje o njihovim postupcima i riječima. Ona će tako smiriti i sebe i druge ljude.

Uzvišeni Allah je rekao:

فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ

"...Ono što ti dajem uzmi i zahvalan budi!" (El-A'rāf, 144.)

Allah kaže vjernicima da budu zadovoljni s onim što imaju, da prihvataju sve do Njega, da koriste talente koji su im darovani, da aktiviraju svu svoju energiju i da Mu se zahvale za svoju djecu.

Nemojte se cijeli dan koncentrisati samo na jednu stvar, kao što je čitanje, razmišljanje, pisanje djela ili učenje napamet, radite pomalo od svega toga i mijenjajte aktivnosti kako biste animirali svoju dušu.

Namazi organiziraju tvoje vrijeme, zato pronađi koristan posao kojeg ćeš obaviti nakon svakog namaza.

Najbolje od stvari koje imaš su one koje je Allah odabrao za tebe, jer te On poznaje i milostiviji je prema tebi od tvoje majke. Moraš biti zadovoljan Allahovom odlukom i samo se na Njega oslanjaj.

Svaka osoba ne može biti svježa nevidljivog zbog svoje slabosti i nemogućnosti; ona može vidjeti samo očigledne stvari, a Allah vidi one skrivene. Mnoge teškoće su, ustvari, blagodati koje čovjek ne primjećuje.

Adem, a. s., nije poslušao Allaha i okusio je plod sa zabranjenog drveta, pa ga je Allah izveo iz Dženneta. Očito je da je Adem, a. s., napustio najbolje mjesto, ali, ipak, kraj ovog slučaja je bio dobar – Allah mu je oprostio, odabrao ga i iz njegovog potomstva izveo poslanike, naučnike, šehide, ratnike i darežljive osobe.

Upamti sljedeće Allahove riječi:

يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا

"O Ademe, živite, ti i žena tvoja, u Džennetu i jedite u njemu koliko god želite i odakle god hoćete..." (El-Bekare, 35.)

ثُمَّ اجْعَلْهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى

"Poslije ga je Gospodar njegov izabranikom učinio, pa mu oprostio i na Pravi put ga uputio."
(Tāhā, 122.)

Njegovo prvobitno stanje je slično kao i kod većine ljudi koji se brinu jedino o mjestu življenja, hrani i piću, ali ono drugo stanje, nakon što ga je Allah odabrao, je bolje, uzvišenije, časnije i velikodušnije.

Poslanik Davud, a. s., se pokajao i zaplakao zbog svojih grijeha. To je bila velika blagodat, jer ga je uputila na istinitu i ispravnu pokornost Allahu, a osnovno pravilo ibadeta Allahu je biti Mu potpuno ponizan. Mudri islamski učenjak Ibn-Tejmijje je jednom prilikom upitan da li riječi poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem: *"Kako je to čudno, sve što od Allaha dođe vjerniku je dobro za njega."*²⁰ obuhvataju i grijehe? Ovaj mudrac je rekao: "Da, pod uvjetom izražavanja žaljenja, pokajanja, traženja oprosta od Allaha i poniznosti prema Njemu."

Allah je dao Svome Poslaniku najočitije i najsavršenije blagodati, a sve loše stvari su pretvorene u pozitivne stvari kroz odricanje i borbu njegovih sljedbenika koje je on predvodio u rat, Allah ga je pomogao pobjedom i odabrao je šehide među muslimanima da budu stanovnici Dženneta.

Da nije bilo suprotstavljanja nevjernicima ne bi bilo velike pobjede Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovih sljedbenika, ne bi bio prognan iz Meke da osnuje islamsku državu i ne bi bilo razlike između pravih vjernika i nevjernika lažljivaca. Poraz Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegovih ashaba na Uhudu je bio veoma bolan, gledajući izvana, ali je donio mnogo koristi i popravio unutrašnje stanje, te je bio uzrokom otkrivanju munafika i njihovih spletki. Pobjeda u borbi na Bedru je bila čudo koje je muslimanima dalo samopouzdanje i neovis-

---

²⁰ Bilježi Ahmed (19401)

nost, a u njoj je Allah odabrao nekoliko šehida kao što su Mus'ab ibn Umejr, Abdullah ibn Amr, r. a., i drugi.

Za vjernike pouzdavanje u Allahovu odredbu, Njegovu darežljivost i blagost otklonit će nevolje, teškoće, tugu i dosadu. Oslanjanje na Allaha ti omogućuje da se u potpunosti pouzdaš u Njega, zahvaljuješ Mu i budeš strpljiv.

Nuh, a. s., je bio vrijeđan devet stotina i pedeset godina dok je pozivao u obožavanje Allaha, ali je bio strpljiv, nastavljao je pozivati jedinom Allahu i noću i danju, tajno i javno. Allah ga je spasio potopa (tufana), a uništio je njegove neprijatelje.

Ibrahim, a. s., je bio bačen u vatru, a Allah ju je učinio hladnom i mirnom. On ga je zaštitio od njegovog naroda, a njegovu vjeru učinio vječnom na Zemlji.

Musa, a. s., je bio slijeđen, mučen i proganjan od strane faraona, ali ga je Allah pomogao određenim čudesima (mu'džizama), kao što je štap koji se pretvarao u zmiju ili suh put kroz more, koje je potopilo njegove neprijatelje.

Isau, a. s., su Jevreji nanosili štetu, htjeli su da ga ubiju, ali ga je Allah pomogao, uzdigao ga i njegovim neprijateljima dao da iskuse veliki gubitak.

Nevjernici, jevreji i kršćani su nanosili štetu Muhammedu, salallahu 'alejhi ve sellem, i usmjeravali su prema njemu različite

vrste zuluma, laži, spletki, uvreda i optužbi da je lud, vračar, pjesnik i mađioničar. Bio je proganjan, borili su se protiv njega, prijatelji su mu bili ubijani, njegova žena bila je oklevetana, prošao je kroz sve krize i nevolje, iskusio je glad, neimaštinu i rane. Poslanik Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, je izgubio strica Ebu-Talba koji ga je podržavao, svoju ženu Hatidžu, r. a., koja ga je ohrabrivala, , bio je bojkotovao zajedno sa svoji ashabima i jeo je lišće s drveća, njegove kćerke i sin Ibrahim su umrli pred njegovim očima, doživio je poraz u Bici na Uhudu, a njegov stric Hamza, r. a., je ubijen. Prolazio je kroz iskušenja ubistava, nasilja od strane moćnika, uvreda od strane Arapa i mržnje Jevreja, ali, završetak je apsolutna pobjeda, potpuna pomoć od Allaha i totalni poraz neprijatelja.

Ebu-Bekr, r. a., Muhammedov, sallallahu 'alejhi ve sellem, najbolji prijatelj, podnosio je teškoće i suočavao se s nevoljama kako bi ojačao islam i dijelio je svoj novac radi zadovoljstva Allahā i Njegovog Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Muhammedovi, sallallahu 'alejhi ve sellem, ashabi su bili izvrstan primjer i odličan uzor žrtvovanja.

Omer ibn El-Hattab, r. a., je ubijen nakon života punog ratova, milostinje, žrtvovanja, djelovanja i sprovođenja pravde među ljudima.

Osman ibn Afan, r. a., je ubijen dok je učio časni Kur'an i to je bila cijena njegovih principa i ciljeva.

Alija ibn Ebi-Talib, r. a., je ubijen u džamiji nakon nevjerovatne situacije i velikih postignuća, žrtvovanja, pobjeda i davanja.

Husejn ibn Ali, r. a., je ubijen od strane mača nasilja i agresije.

Se'id ibn Džubejr, veliki naučnik, ubijen je od strane Hadždža-dža, vladara tiranina.

Ibnu-z-Zubejr je ubijen u Haremu, džamiji u Meki od strane Hadždžadža ibn Jusufa, vladara tiranina.

Imam Ahmed ibn Hanbel je bio zatvoren i bičevan zbog istine i tako je postao vođa sljedbenika sunneta (sljedbenika Muhaimeda, sallallahu 'alejhi ve sellem) i džema'ata (muslimanskih učenjaka).

Imam Ahmed ibn Nasr El-Huza'i, savjetnik u vezi islamskih pitanja, ubijen je zato što je govorio istinu.

Šejhu-l-islam Ibn-Tejmije je bio zatvoren i odvojen od svoje porodice i prijatelja, ali nas je Allah obavijestio o njegovoj biografiji.

Učenjak Se'id ibn Mus'ab bičevan je od strane Ebu-Džafera El-Mensura.

Malik ibn Enesa je bičevao namjesnik Medine.

Imam Abdullah ibn Avn je bio izudaran od strane Bilala ibn Barde.

Ako bismo nastavili nabrajati one koji su bili zatvarani, izolovani, bičevani, ubijeni ili mučeni ne bismo stigli do kraja u ovoj našoj priči.

* * *

Ono što je bilo, prošlo je, a svaka nada je prolazna. Ti imaš posljednje sate u kojima postojiš.

Bez obzira koliko se vrijeme otegnulo, Allah oslobađa u treptaju oka.

Da li očajavaš, tražeći olakšanje? Pa, gdje je tvoja vjera u Allaha i sudbinu?

Zadovoljstvo prikupljanja imovine neće vječno trajati, a tuga za nestalom osobom je neće nikada vratiti.

Mjesto za uzgoj konja je najdraže, a knjiga kroz vrijeme je najbolja.

Knjiga je zamjena za odvratnog prijatelja koji za sebe misli da je poseban.

Pokoravam se svojim prohtjevima i rob sam svome novcu, a da sam zadovoljan, bio bih slobodan.

O vrijeme! Ako te je imalo ostalo, darežljivi neće biti uvrijeđen.

Neka nas teške i očajne noći sjedine tako nježno.

Kaži kome se smije naše doba, zar se vrijeme suprotstavlja ikom osim zabrinutima?

Nikada ne podliježem pohlepi u vezi s onim što ne mogu imati i ne spavam s kajanjem u očima.

Pusti sudbinu da ide svojim putem i ne spavaj, osim mirne savjesti.

Između miga i treptaja Allah jedno stanje mijenja u drugo.

Najbliži korak ka olakšanju je osjećaj očajanja.

Dječak može mrziti nešto čiji ishod ga može u potpunosti zadovoljiti.

Koliko često su te nevolje okružile? Allah je odabrao tvoju sudbinu, a ti je mržiš.

Gledanje ljude tovari te teretima, a hrabrost ti donosi pobjedu.

Traži društvo Allaha, a ljude ostavi po strani.

Očaj je blokada za tvoje ciljeve, a on lovi sve slobodne ljude.

Nebo sadrži brojne zvijezde, ali pomračenje je jedino za Mjesec i Sunce.

Udobnost je kad možeš jesti suhu koru kruha u'zdravlju, piti čistu hladnu vodu, biti zadovoljan u maloj sobi i izučavati Kur'an sa štapom na kojeg se oslanjaš.

Ljudi se iscrpljuju donoseći odluke o nečemu, a Allah svaki dan donosi novi sud.

Ja molim samo Allaha i vidim Allahove nagrade strpljivima.

Ako Allah hoće da obnovi vrlinu koja nestaje On će toj vrlini stvoriti onoga ko joj zavidi.

Dimu rasplamsale vatre slatki miris alojinog drveta neće biti poznat.

Ako krivim one koji mi zavide, neću poricati da sam njihova prepreka.

Tuga koja te zadesila može biti uzrokom nadolazećeg napretka.

Ako u srcima ima očaja, grudi postaju zagušene, rane se pojave, tereti se navale, ti ostaneš bez nade i ne vidiš izlaza – tada sačekaj pomoć od Allaha, Vladara, Onog Koji se odaziva. Bez obzira kako grozna stvar bila, sigurno će ubrzo doći olakšanje.

Ono što izbjegavaš može te dovesti do željenog cilja, jer zasluge su vanjske, a nedostaci unutrašnji.

Za koliko blagodati ne zahvaljuješ Allahu, iako te one nalaze porred onoga što mrziš?

Nesreća može biti blagodat od Allaha, bez obzira na to kako grozna ona bila, a blagodat može biti katastrofa, bez obzira na to kako čudesna ona bila.

Ako ti nesreća nanese štetu, sjeti se da Allah daje blagodati.

Vrijeme nije stabilna vrijednost, ono mora doći i proći.

Misliš li da je očaj trajno stanje? Ljudi misle da je čudno da neka stvar bude vječna.

Ne zavidi bogatim ljudima, kako im vrijeme daje tako mora i uzeti. Ti koji zlorado gledaš na tugu vremena, jesi li siguran da si sretan i bezbjedan?

Zar dosad nisi vidio noć kad se njeni dijelovi upotpune, a jutro dođe nakon nje?

Allah lahko može da te uzme, On je u stanju da mijenja Svoja stvorenja.

Neka Allah odstrani patnje, On je darežljiv prema Svojim stvorenjima.

Ne brinem se kada čujem vukove da zavijaju, ali marim kada čujem čovjeka kako poziva (u pomoć).

Što više postajemo bogati, sve više smo tužni, a najveća tuga je u pretjerivanju.

Ne brini se za blago zadovoljstva, ono nikada ne treba čuvara ili zemlju.

Duša je ondje gdje je staviš, što joj više daješ, ona više traži.

Glad te tjera da jedeš suh kruh, zašto onda pretjerivati u razmišljanju i tuzi? Život može učiniti tvoj dan sretnim, ali i tvoje sutra učiniti sumornim... O kako je to odvratan život!

Možda je olakšanje blizu, a mi se iscrpljujemo velikim brojem vjerovatnoća.

Kako je samo grozna kriza koja jača samu sebe kako bi došla do olakšanja. Tvoje noći, krizo, su za to da stigneš do kraja.

Oni ne misle da će nakon napretka doći zlo i nikada ne misle da zlo može biti i olakšanje.

Svaka nesreća koja te zadesi će otići i nestati u potpunosti.

Rekao sam jednom svome srcu dok je bilo u agoniji da većina čari nisu ništa drugo doli melanholija.

Duša traži mnogo, ali će biti zadovoljna kada svoje prohtjeve pretvoriš u smirenost.

Stanje se mijenja, a zla kob ti može pokazati i neki vid napretka.

Miran incident me može prestraviti; mnoge osobe se plaše beznačajnih stvari.

Nije me briga za stvari prije nego se pojave, a nikada se ne zamaram kada se dogode.

Ništa nije vječno, a tereti mogu donijeti i olakšanje. Tuga nikada ne traje zauvijek.

Ja sam onaj koji knjigom zamjenjuje prijatelje, a knjiga je tako častan prijatelj.

Duše se mogu brinuti o nečemu, a u isto vrijeme imati tako jednostavno rješenje.

Uživaj i naslađuj se koliko god možeš, ali kao što ima početka, mora biti i kraja.

Nije vječno za goluba da bude zatvoren, kao što je nije moguće nadživjeti planinu.

Bog koji te štiti od jučer, u stanju je da te zaštiti i od sutra.

Bliske nade mogu biti bolest za tvoju dušu, a bez dalekih nada iskusit ćeš nesreću.

Najbolje nade su one istinite (realne), inače će ostati samo uspomena.

Neka stvar može biti zadovoljstvo na kraju iako je zaboljela na početku.

Svaka nevolja će biti otključana, a svako stanje je za dječaka promjenljivo.

Ne vidim sreću u novcu. Bojati se Allaha je osnova sreće.